

CZĘŚĆ IV – POWIATOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

4.1 LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH W BIERUNIU

Powstało w 1948 roku. Od momentu powstania jego mury opuściło ponad 7000 absolwentów. Szkoła dba o wysoki poziom edukacji, czego dowodem są wyniki uzyskiwane przez jej absolwentów na egzaminie maturalnym oraz sukcesy uczniów w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych, w tym olimpiadach przedmiotowych.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i wymogom współczesnej edukacji w szkole nauka języków obcych nowożytnych odbywa się w grupach międzyoddziałowych tworzonych wg poziomu zaawansowania nauki uczniów oraz możliwość wyboru przez ucznia języka angielskiego realizowanego wg programu rozszerzonego we wszystkich klasach. Taki schemat nauczania języków obcych gwarantuje najwyższą efektywność i daje uczniom możliwości wyboru, jakiego nie mają w innych szkołach.

Oferta edukacyjna szkoły jest bardzo bogata i unikalna. W liceum uczniowie mogą kontynuować naukę w klasach oferujących naukę przedmiotów wg programów rozszerzonych przy założeniu, że trzecim przedmiotem rozszerzonym może być język angielski z możliwością jego wyboru w każdym profilu. Liceum proponuje swoim uczniom naukę w: klasie matematycznej z możliwością wyboru obok matematyki (1), drugiego przedmiotu rozszerzonego: informatyki, lub fizyki lub biologii lub geografii; klasie językowej z rozszerzonymi przedmiotami: język polski, j. angielski, filozofia; klasie przyrodniczej z rozszerzonymi przedmiotami: biologia i chemia (+ łacina, jako przedmiot dodatkowy); klasie humanistycznej z rozszerzonymi przedmiotami: język polski i wiedza o społeczeństwie oraz klasie społecznej z rozszerzonymi przedmiotami: wiedza o społeczeństwie i geografia.

Szkoła proponuje bardzo szeroki wybór nieodpłatnych zajęć pozalekcyjnych o charakterze: kół zainteresowań, zajęć przygotowujących do egzaminu maturalnego i zajęć rekreacyjno-sportowych. Wspólnym osiągnięciem uczniów i nauczycieli jest funkcjonująca i bardzo prężnie się rozwijająca Sekcja Robotyki, której sukcesy w dziedzinie Lego Line Follower oraz Lego Sumo są od wielu na najwyższym międzynarodowym poziomie. Wielkim sukcesem szkoły jest Sekcja Badmintona realizowana na poziomie mistrzowskim. Uczniowie pasjonujący się tą dyscypliną sportową odnoszą spektakularne sukcesy w zawodach i turniejach w Polsce i na arenie międzynarodowej.

Bardzo ważnymi sukcesami młodzieży są tegoroczne awanse do zawodów centralnych ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych. W roku 2024 roku uczennica została finalistką Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Prawie zajmując 9 miejsce w Polsce oraz laureatką Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej. Ponadto uczennica szkoły została finalistką Olimpiady Literatury i Języka Polskiego (w sumie 3 olimpijczyków zawodów centralnych).

Gwarantem najwyższego poziomu nauczania jest 50 osobowe grono nauczycielskie, spośród którego połowa nauczycieli posiada kwalifikacje do prowadzenia dwóch i więcej zajęć edukacyjnych z uczniami, a 90 % nauczycieli przedmiotów maturalnych posiada kwalifikacje egzaminatora maturalnego OKE, co ma ogromne znaczenie w przygotowaniu uczniów do egzaminu maturalnego. Szkoła zapewnia swoim uczniom opiekę psychologiczno-pedagogiczną w oparciu o doskonałą bazę w postaci Pracowni Specjalnej Pomocy Edukacyjnej, wyposażonej w urządzenie do prowadzenia treningu biofeedback i poprzez zajęcia z zatrudnionymi specjalistami (najczęściej są to nauczyciele z kwalifikacjami do prowadzenia zajęć) w zakresie pracy z dziećmi z autyzmem (zespołem Aspergera) i surdopedagoga oraz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE). Zakupiony został przenośny system nagłaśniający Roger SoundField ułatwiający m. in. naukę języków obcych, wykorzystywany również w innych sytuacjach szkolnych.

Liceum słynie z doskonałej bazy dydaktycznej: specjalistycznych pracowni przedmiotowych; przedmiotowych pracowni multimedialnych; dwóch pracowni komputerowych; multimedialnej pracowni przyrodniczej 3D, czytelnicy i biblioteki z ponad 18 tysiącami woluminów, sali gimnastycznej i boiska Orlik. We wszystkich pracowniach i pomieszczeniach szkolnych oraz na obiekcie Orlik dostępny jest internet szerokopasmowy (światłowód), do którego dostęp zabezpieczają trzy niezależne źródła.

W bieżącym roku szkolnym została oddana do użytku uczniów multimedialna pracownia humanistyczna pod roboczą nazwą (charakteryzująca dedykowaną metodę pracy w tej pracowni): „pracownia do edukacji zdalnej w trybie stacjonarnym”. Pracownia wyposażona jest w monitor interaktywny Avtek Touch Screen, 16 specjalistycznych tabletów, kompatybilny laptop. Do prawidłowego działania pracowni została zmodernizowana sieć elektryczna oraz wykonane zasilanie stałe do tabletów.

Zmodernizowana została pracownia komputerowa. Wymieniono stanowiska komputerowe (jednostki stacjonarne i monitory). Ponadto zmodernizowana została sieć pracowni. Obecnie pracownia prezentuje poziom edukacyjny nie odbiegający od standardów pracowni informatycznych na uczelniach i jest jedną z nowocześniejszych pracowni w regionie.

Ponadto zmodernizowane zostały 3 pracownie przedmiotowe: historyczna, polonistyczna i matematyczne. We wszystkich przypadkach do pracowni zakupione zostały monitory interaktywne Avtek Touch Screen, 2 tablety graficzne (do pracowni matematyczne)

W szkole uczą się w różnych klasach uczniowie z Ukrainy posiadających status uchodźcy. Dla tych uczniów zorganizowane zostały dwie grupy międzyodziałowe języka polskiego, prowadzone przez wykwalifikowanego nauczyciela oraz zatrudniona została na stanowisku psychologa szkolnego nauczycielka z Ukrainy (władająca językiem polskim).

W szkole powstało i jest chętnie wykorzystywane w procesie dydaktyczno-wychowawczym monitorowane i zamknięte płotem gabionowym dla osób trzecich patio szkolne, które zapewnia bardzo dobre warunki do wypoczynku śródlekcyjnego w bezpośrednim kontakcie z przyrodą (z tematycznymi częściami ogrodowymi: rosarium, herbarium i winnicą), do prowadzenia zajęć lekcyjnych na wolnym powietrzu. W tym roku tereny te wzbogacone zostały o kolejny ogród tematyczny „sad” – posadzono drzewka owocowe: brzoskwinie, nektaryny, wiśnie, jabłonie, pigwę, orzech włoski. Poza tym wzbogacono drzewostan na przyszkolnych terenach zielonych o nasady głógów (drzewa) i dereni (krzewy). Przestrzenie te wyposażone są w automatyczne systemy nawilżające glebę. Na tym terenie istnieje zadaszona wiata oraz miejsce na ognisko z możliwością zorganizowania spotkania klasowego np. przy ognisku – z czego młodzież chętnie korzysta.

Wśród pracowni jakimi dysponuje liceum wyróżniają się pracownie specjalistyczne, w tym: w pełni wyposażona pracownia chemiczna (dygestorium, stoły przystosowane do prowadzenia doświadczeń chemicznych, odczynniki itd.); pracownia fizyki (wyposażona w pomoce dydaktyczne służące do przeprowadzenia doświadczeń i dokonywania ich pomiarów z zakresu optyki, w tym profesjonalny spektrometr służący do obserwacji stanu zanieczyszczenia powietrza, zjawiska elektryczności, ruchu ciała stałego itp.); multimedialna pracownia przyrodnicza 3D obsługująca zajęcia z zakresu: fizyki, chemii, biologii, geografii i matematyki wyposażona w urządzenia do projekcji filmów 3D. Na wyposażeniu pracowni pozostają dotykowy ekran multimedialny, projektor 3D, czterokanałowy zestaw nagłaśniający i czterdzieści par okularów aktywnych. Pracownia wyposażona jest w mikroskop badawczy, który umożliwia nawet tysiąckrotne powiększenie obrazu, mikroskop stereoskopowy do obserwacji przedmiotów trójwymiarowych i wizualizer z możliwością nagrywania obrazów, filmów i dźwięku oraz kamerę mikroskopową (pozwalającą na przenoszenie obrazu z mikroskopów na ekran). W pracowni znajduje się również elektroniczny miernik monitorujący stan zanieczyszczenia powietrza, którego odczyty przekazywane są online do ogólnopolskiej bazy danych; pracownia robotyki (oddana do użytku w 2020 r.) wyposażona w 18 stanowisk komputerowych z monitorami panoramicznymi. Stanowiska komputerowe podłączone są do szerokopasmowego internetu (światłowód) i wyposażone są, oprócz standardowego oprogramowania biurowo-graficznego w oprogramowanie RobotC (sprowadzone z USA), AutoCad i Inventor. W sali znajduje się 90-calowy dotykowy ekran multimedialny oraz zestaw 3 skanerów z oprogramowaniem specjalistycznym (umożliwiających skanowanie wszelkiego rodzaju obiektów i powierzchni w tym również filmów negatywowych, książek, starodruków i obiektów 3D) oraz drukarkę kolorową, drukarkę 3D oraz ploter do wydruków wielkoformatowych.

Pracownia matematyki i fizyki wyposażone są w tablice interaktywne zaś pracownia przyrodnicza i robotyki w dotykowe ekrany multimedialne. Wszystkie pracownie znajdujące się w szkole wyposażone są w projektor multimedialny i ekrany oraz są przystosowane do wykorzystywania tych urządzeń (zaciemnienie pomieszczeń) poprzez system sterowanych elektrycznie żaluzji zewnętrznych lub żaluzje wewnętrzne, zaś nauczyciele dysponują służbowymi laptopami z oprogramowaniem biurowo-graficznym z odpowiednimi zabezpieczeniami, umożliwiającymi im bezkolizyjną pracę w każdej w wymienionych pracowni. Standardem pozostającym na wyposażeniu szkoły, dostępnym dla wszystkich nauczycieli jest program edukacyjny „Corinth”, dzięki któremu nauczyciele, przede wszystkim przedmiotów przyrodniczych (biologia, geografia, fizyka, chemia) oraz ścisłych mogą podczas zajęć edukacyjnych korzystać z przestrzennych pomocy dydaktycznych.

W czerwcu 2024 r. szkoła hucznie obchodziła swój Jubileusz 75-lecia połączony ze zjazdem absolwentów. Uroczysta akademia zgromadziła ponad 700 osób zaś podczas zjazdu absolwentów zorganizowanego na szkolnych terenach

sportowych, szkołę odwiedziło ok. 1500 osób. Z tej okazji szkołą wydała pamiątkowy album oraz nakręcony został, przez naszego absolwenta - film promocyjny o historii i współczesności liceum.

Dokończono modernizację monitoringu wizyjnego szkoły obejmującego tereny wewnątrz budynku oraz tereny przyszkolne oraz teren obiektu sportowego Orlik. W tym zakresie szkoła jest w pełni i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa monitorowana.

Tegorocznymi inwestycjami w szkole realizowanymi przez powiat były: wymiana dwóch kotłów CO w kotłowni szkolnej oraz dokończono termomodernizację sali gimnastycznej.

Na bieżąco doposażano pracownie szkolne w niezbędny sprzęt elektroniczny i pomoce dydaktyczne.

Wykonano roboty budowlane:

- punktowy remont blacharki dachowej na budynku szkoły,
- punktowa naprawa orynnowania dachu w tym czyszczenie i udrożnienie systemu odpływowego,
- usługa wynajęcia podnośnika koszowego – zwyżki, wymaganego do przeprowadzenia prac na dachu budynku,
- udrożnienie i czyszczenie systemu drenażowego – odwodnienia wokół szkoły,
- remont nawierzchni w wyznaczonych miejscach – na parkingu dla rowerów oraz dwóch wyznaczonych miejsc na patio szkolnym poprzez uzupełnienie nawierzchni żwirem płukanym,
- roboty ziemne na patio szkolnym – uzupełnienie zanizzeń humusem wraz z obsianiem trawą,
- remont schodów przy tylnym wejściu na patio w technologii nawierzchni żywicznej z zastosowaniem materiałów szybkosprawnych.

4.2 POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ W BIERUNIU

4.2.1 Informacje ogólne

Powiatowy Zespół Szkół w Bieruniu jest największą ponadpodstawową placówką edukacyjną w powiecie bieruńsko-łędzkim, której misją jest wspieranie indywidualnego rozwoju każdego ucznia. Od 44 lat szkoła kształci w poszukiwanych i atrakcyjnych zawodach branży elektrycznej, mechanicznej, informatycznej oraz usługowej. Aktualnie oferta edukacyjna w Technikum obejmuje sześć zawodów, tj.: technik elektryk, technik mechanik, technik informatyk, technik rachunkowości, technik reklamy oraz technik żywienia i usług gastronomicznych. W Szkole Branżowej I stopnia młodzież kształci się w kilkunastu zawodach, tj.: elektryk, cukiernik, stolarz, monter sieci i instalacji sanitarnych, kucharz, blacharz samochodowy, murarz - tynkarz, mechanik pojazdów samochodowych, sprzedawca, fryzjer, elektromechanik pojazdów samochodowych, operator obrabiarek skrawających, fotograf, piekarz, ślusarz, lakiernik samochodowy, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie. Edukacja w wymienionych zawodach realizowana jest w ramach klas wielozawodowych, w których praktyczna nauka zawodu odbywa się u pracodawcy na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, w szkole prowadzona jest edukacja wyłącznie z zakresu przedmiotów ogólnych. Dodatkowo raz w roku uczniowie uczestniczą w obowiązkowym, finansowanym przez szkołę, miesięcznym turnusie teoretycznych przedmiotów zawodowych. W najbardziej licznych zawodach turnusy organizowane są w Centrum Kształcenia Zawodowego wchodzącego w skład Powiatowego Zespołu Szkół w Bieruniu.

Spółeczność szkolną tworzy 768 uczniów Technikum oraz Branżowej Szkoły I stopnia. Grono pedagogiczne składa się z 80 nauczycieli, z których większość legitymuje się najwyższym stopniem awansu zawodowego.

Szkoła szczyci się bardzo dobrymi efektami kształcenia - zdawalność egzaminów maturalnych i zawodowych corocznie jest wyższa od średniej zdawalności ogólnopolskiej. Uczniowie osiągają sukcesy w ogólnopolskich olimpiadach, m.in. Olimpiadzie Przedsiębiorczości, Ogólnopolskiej Olimpiadzie Wiedzy o Finansach, Ogólnopolskiej Olimpiadzie Wiedzy o Żywności, konkursach wiedzy i umiejętności zawodowych o zasięgu ogólnopolskim. W 2023 roku 3 osobowy zespół uczniów Technikum zdobył 1 miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Konstrukcyjnym. W bieżącym roku szkolnym uczennica klasy pierwszej technikum rachunkowości zakwalifikowała się do finału XI edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Poznaj swoje prawa pracy” pod patronatem Ministra Edukacji. Dwie uczennice technikum żywienia dotarły do etapu centralnego XXV Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Żywności.

Od 2018 roku szkoła na nowych zasadach realizuje porozumienie zawarte z Polską Grupą Górniczą S.A. w Katowicach. Na mocy tego porozumienia chętni uczniowie klas elektrycznych i mechanicznych otrzymują gwarancję zatrudnienia pod ziemią w kopalniach Spółki. Ponadto po spełnieniu określonych warunków otrzymują comiesięczne stypendia oraz nagrodę roczną za wyniki w nauce.

W 2023 roku szkoła zawarła porozumienie o współpracy z Elektrobudowa sp. z o.o. w zakresie organizacji praktyk zawodowych, wizyt studyjnych oraz możliwości zatrudnienia dla uczniów kształcących się w zawodzie technik mechanik i technik elektryk.

4.2.2 Ważniejsze projekty edukacyjne

Uczniowie Powiatowego Zespołu Szkół w Bieruniu biorą udział w projektach finansowanych z funduszy unijnych, podnoszą swoje umiejętności, zdobywają dodatkowe uprawnienia i kwalifikacje.

W okresie 01.09.2019 – 31.03.2023 szkoła brała udział w projekcie „Śląskie. Zawodowcy” realizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w partnerstwie z Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach, Izbą Rzemieślniczą w Katowicach oraz Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną. Głównym celem projektu była poprawa oferty i zwiększenie jakości kształcenia zawodowego oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, w tym stworzenie warunków do zajęć praktycznych poprzez udział w stażach, praktykach, kursach, szkoleniach, doradztwie edukacyjno-zawodowym. Celem projektu było również zwiększenie kompetencji nauczycieli, kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w województwie śląskim oraz wypracowanie modelowego rozwiązania - współpracy edukacji z biznesem. Dla każdego ucznia-uczestnika projektu przeznaczone zostało następujące minimalne wsparcie: doradztwo edukacyjno-zawodowe, kursy/szkolenia nadające uprawnienia i umożliwiające uczestnikom zdobycie nowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy lub 150-godzinny płatny staż zawodowy. Uczestnicy projektu wzięli m.in. udział w kursie Adobe Photoshop, programowania Java, kursie kasjera walutowego. W latach 2024-2025 w Powiatowym Zespole Szkół w Bieruniu realizowany jest projekt **„Uczeń PZS na drodze do sukcesu na europejskim rynku pracy”** w ramach projektu **„Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego”** współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego+, w Programie Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 realizowanego na zasadach Programu Erasmus+. Projekt stażu zawodowego we Włoszech i Portugalii **„Uczeń PZS na drodze do sukcesu na europejskim rynku pracy”** zaplanowany został dla grupy 8 uczniów technikum , 7 uczniów technikum elektrycznego, 8 uczniów technikum informatycznego oraz 7 uczniów technikum żywienia i usług gastronomicznych w Powiatowym Zespole Szkół w Bieruniu. Młodzież odbędzie czterotygodniowe staże zawodowe w 2024 i 2025 roku w zakładach posiadających bogate doświadczenie dydaktyczne, zaplecze techniczne i kadre. Udział w projekcie da szanse młodzieży, zdobycia nowych doświadczeń zawodowych, pozwoli przełamać barierę językową zarówno w sytuacjach codziennych, jak i zawodowych, nauczą ją odpowiedzialności i samodzielności, radzenia sobie w nowych, czasami stresujących ze względu na język sytuacjach. Dzięki możliwości poznania nowoczesnych technik, sprzętu oraz organizacji pracy, uczniowie uczestniczący w projekcie staną się cennymi pracownikami. Zetkną się z nowościami technicznymi, poznają nowoczesnie urządzania, technologie i organizację pracy. Zaowocuje to lepszym i skuteczniejszym funkcjonowaniem na rynku pracy, a zdobyte doświadczenia przeniosą na grunt polski. Szkoła w drodze konkursu pozyskała na ten cel 120 731,00 Euro (545 227,30 PLN).

Powiatowy Zespół Szkół w Bieruniu od roku szkolnego 2022/2023 uczestniczy w programie Mikrotik Academy. Szkoła oferuje uczniom szkolenie podstawowe MTCNA otwierające ścieżkę certyfikowanych szkoleń Mikrotik. MTCNA to pierwszy podstawowy certyfikat potwierdzający znajomość budowy sieci komputerowych, adresacji IP, routingu i sieci bezprzewodowych. Szkolenie skierowane jest do osób zajmujących się administracją i utrzymaniem firmowych sieci komputerowych. Dzięki dość obszernej części dotyczącej technologii bezprzewodowych jest wstępem do budowy sieci bezprzewodowych spotykanych w firmach, hotelach oraz innych miejscach użyteczności publicznej. Na zakończenie kursu przeprowadzany jest egzamin, po zdaniu którego uczestnicy otrzymują oficjalny certyfikat MTCNA – MikroTik Certified Network Associate.

4.2.3 Współpraca z wyższymi uczelniami

Szkoła współpracuje z Wydziałem Mechanicznym, Technologicznym Politechniki Śląskiej, w ramach porozumienia uczniowie klas technikum mechanicznego mają możliwość uczestniczyć w zajęciach laboratoryjnych na uczelni. W ramach współpracy z amerykańską firmą Cisco Systems, światowym liderem technologii sieciowych oraz Wyższą

Szkołą Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie w szkole od kilku lat funkcjonuje Akademia CISCO, a uczniowie klas informatycznych zdobywają cenione na całym świecie certyfikaty. W tym czasie ponad 260 uczniów skorzystało z kursów w zakresie IT, kształcąc się pod opieką nauczycieli Powiatowego Zespołu Szkół w Bieruniu – Instruktorów programu Cisco NetAcad. Obecnie w ramach programu kształcenia uczniowie mają możliwość uczestniczenia w kursie IT Essentials – urządzenia techniki komputerowej, kursie w zakresie technologii sieciowych przygotowujący do certyfikacji CCNA (Cisco Certified Network Associate). W 2024r. szkoła podpisała umowę o współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach. Celem umowy jest zapewnienie uczniom szkoły m.in. możliwości uczestnictwa w wykładach i zajęciach prowadzonych przez pracowników Uczelni, programie edukacji ekonomicznej ELIT, wydarzeniach organizowanych przez uczelnię oraz projektach edukacyjnych. W lutym 2024 r. Uniwersytet Ekonomiczny zaprosił PZS w Bieruniu do realizacji trzyletniego projektu ET CASE - Education Towards Circular And Sustainable Economy (ET CASE). Projekt finansowany ze środków Programu Erasmus+ KA220-SCH - Cooperation partnerships in school education.

W projekt zaangażowanych jest 8 partnerów: Technical University of Ostrava (VSB TUO, Czechy) jako lider projektu, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Università Degli Studi Di Bari Aldo Moro (Włochy), Hochschule Anhalt w Niemczech oraz University of Akureyri (Islandia), a także IURS - Institute for Sustainable Development of Settlements (Czechy), Centrum Recyklingu (Center Ponovne Uporabe, Słowenia) oraz GRID / Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska (Polska). Uczniowie PZS w Bieruniu są jednymi z beneficjentów programu, ponieważ głównym celem projektu jest wsparcie szkół średnich w edukacji dotyczącej gospodarki w obiegu zamkniętym i zrównoważonej konsumpcji.

4.2.4 Baza dydaktyczna

Powiatowy Zespół Szkół w Bieruniu zapewnia uczniom komfortowe warunki nauki, zajęcia prowadzone są w profesjonalnie wyposażonych pracowniach technicznych i pracowniach kształcenia ogólnego. W ostatnich latach do użytku oddano m.in. pracownię projektowania graficznego CorelDRAW, pracownię projektowania komputerowego CAD i CAM, pracownię podstaw konstrukcji maszyn, pracownię rewalidacji, dwie pracownie sieci komputerowych i systemów operacyjnych, wyposażone w stanowiska projektowania i wykonywania lokalnych sieci komputerowych, dostosowane do zainstalowania oprogramowania klienckiego i serwerowego, językowe pracownie konwersatoryjne. Uczniowie klas gastronomicznych uczą się zawodu w nowoczesnych pracowniach, wyposażonych w najnowszej generacji sprzęt, używany obecnie w profesjonalnej gastronomii. Technicy elektrycy i technicy mechanicy realizują praktyczną naukę zawodu w doskonale wyposażonych warsztatach szkolnych, gdzie na powierzchni ponad 300 m² mają do dyspozycji warsztat spawalniczo-kuźniczy, warsztat elektryczny, warsztat obróbki ręcznej i warsztat obróbki mechanicznej z obrabiarką CNC. Dzięki udziałowi w projekcie Aktywna Tablica w roku 2020 i 2021 doposażono kolejnych 8 sal lekcyjnych w sprzęt audiowizualny i komputerowy. Dzięki wygranej w VII edycji konkursu organizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach „Zielona pracownia 2021”, w szkole powstała doskonale wyposażona, estetycznie zaprojektowana pracownia biologiczno-chemiczna, z m.in. nowoczesnymi stanowiskami do obserwacji mikroskopowych, interaktywnym monitorem zintegrowanym z mikroskopem nauczycielskim, funkcjonalną piramidą żywienia. Kompletnie zestawy odczynników chemicznych pozwalają na wykonywanie doświadczeń i empiryczne poznawanie przedmiotów przyrodniczych. Zielona Pracownia jest również centrum szkolnej edukacji ekologicznej. W 2023 roku dokonano wymiany sprzętu komputerowego w pracowni aplikacji internetowych i baz danych oraz mebli w pracowni ekonomicznej i językowej.

Tab. 9 Zadania zrealizowane w PZS w Bieruniu w 2023 roku

Jednostka	Nazwa zadania	Koszt zadania [zł]
PZS BIERUŃ	Zakup wyposażenia do czterech wyremontowanych gabinetów administracji (szafy, biurka, stoły konferencyjne, krzesła, fotele biurowe, sejf, godło, wykonanie wyciszenia drzwi w gabinecie dyrektora, dostawa i montaż żaluzji pionowych)	84 097,22
	Zakup rolet materiałowych do 15 sal lekcyjnych, portierni i szatni szkolnej	24 662,58
	Zakup 15 szt. zestawów komputerowych z monitorami do pracowni komputerowej	24 000,00

Zakup wyposażenia do sali lekcyjnej (stoły, krzesła uczniowskie, biurko narożne, segment)	14 962,00
Remont sali lekcyjnej – wykonanie gładzi, malowanie, położenie fototapety, wymiana parapetów i kaloryferów, położenie wykładziny homogenicznej, zakup wyposażenia (stoły, krzesła uczniowskie, stół nauczycielski, fotel, tablica ceramiczna, regał z nadstawką)	55 736,60
Zakup sprzętu sportowego (orbitrek) i zestawu Lego na zajęcia z uczniami posiadającymi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego	9 440,00

4.3 POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ W ŁĘDZINACH

Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach to najstarsza szkoła ponadpodstawowa w powiecie Bieruńsko–Łędzińskim. Jej historia sięga 1945 roku. To nowoczesna, bezpieczna, prężnie rozwijająca się placówka stawiająca na rozwój zarówno uczniów, jak i kadry pedagogicznej. Szkoła posiada Certyfikat Jakości „Szkoła przedsiębiorczości”.

Obecnie szkoła kształci w swoich murach ok. 500 uczniów szkoły młodzieżowej na kierunkach: technik informatyk, technik logistyk, technik logistyk w służbach mundurowych, technik ekonomista, technik elektryk, technik mechanik, technik fotografii i multimediiów, technik urzędzeń i systemów energetyki odnawialnej.

Szkoła zatrudnia 67 nauczycieli, w tym specjalistów pracujących z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach jest szkołą otwartą na uczniów o mniejszych szansach edukacyjnych – stwarzamy im odpowiednie warunki do nauki, dbając o ich komfort psychiczny, aktywnie włączając ich do działań podejmowanych przez szkołę. Szkoła wychodzi naprzeciw potrzebom ww. uczniów, zatrudniając nauczycieli współorganizujących proces kształcenia.

PZS Łędziny to szkoła dążąca do ciągłego rozwoju uczniów i nauczycieli, poprzez realizację różnorodnych projektów. W 2023 r. podpisano umowę na realizację projektu: „Praktyki zagraniczne szansą na lepszą przyszłość uczniów PZS w Łędzinach”. Celem projektu jest rozwinięcie kompetencji zawodowych i językowych 30 uczniów Technikum. Uczniowie będą korzystać z praktyk zawodowych w Portugalii. Wartość projektu: 399 362,17 zł. Okres realizacji projektu: 01.12.2023 – 31.05.2025.

Od wielu lat szkoła współpracuje z Fundacją Promocji Inicjatyw Społecznych POLPROM, dzięki czemu uczniowie uczestniczą w projektach rozwijających kompetencje społeczne. Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach jest partnerem w ramach międzynarodowego programu Kulturalna Europa – Poets of today – voices of tomorrow (współpraca z Fundacją ARTERia).

Wychodząc naprzeciw wyzwaniom, jakie stawia obecny rozwój technik teleinformatycznych i edukacyjnych Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach, jako pierwsza szkoła w powiecie bieruńsko–łędzińskim uzyskała uprawnienia i jest lokalną akademią programu Cisco Networking Academy. Program jest adresowany do uczniów PZS w Łędzinach zainteresowanych technologiami sieciowymi, chcących zdobyć certyfikat liczący się na całym świecie. Uczniowie zainteresowani sferą informatyki mają również możliwość uczestnictwa w warsztatach realizowanych w ramach ogólnopolskiego projektu grantowego Centrum Mistrzostwa Informatycznego. Dzięki projektowi również nauczyciele uczestniczyli w różnorodnych szkoleniach podnoszących ich kompetencje zawodowe.

Uczniowie kształcący się w zawodzie: technik logistyk realizują projekt Trans Edu. W ramach innowacji „Wirtualna pracownia TSL” przygotowują się do Ogólnopolskiego Testu Wiedzy, po zdaniu którego otrzymują Certyfikaty Kompetencji Zawodowych w 4 blokach tematycznych: magazyn, transport, spedycja oraz manager w logistyce. W 2023 roku 20 uczniów odebrało kolejne Certyfikaty Kompetencji Zawodowych w ramach innowacji Wirtualna pracownia TSL. W Ogólnopolskiej Olimpiadzie Logistycznej wyłoniono dwóch półfinalistów. W Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Logistycznej uczeń PZS Łędziny zajął 15 miejsce.

W szkole działa również Akademia Młodego Logistyka – program Wyższej Szkoły Logistyki i Magazynowania w Poznaniu polegający na rozszerzeniu wiedzy z zakresu logistyki o nowinki, technologie i rozwiązania naukowe wykraczające poza ramy podstawy programowej. Przygotowania do zdobycia certyfikatu Akademii Młodego

Logistyka trwa 7 miesięcy i zakończone zostają testem wiedzy uprawniającym do preferencyjnych warunków przyjęcia na uczelnię na studia kierunkowe: logistyka. W 2023 roku ukończyło ww. akademię 49 uczniów. W ramach specjalizacji uczniowie biorą udział w szkoleniu z systemu ERP, w ramach którego po zdaniu egzaminu uzyskują certyfikaty oprogramowania logistycznego SAP. Klasy mundurowe – logistyk w służbach mundurowych, każdego roku uczestniczą w tygodniowym wyjeździe na poligon wojskowy, gdzie poza wiedzą z zakresu pierwszej pomocy, obsługi sprzętu wojskowego pracują nad swoją kondycją i sprawnością fizyczną.

Uczniowie kształcący się w innych zawodach aktywnie rozwijają swoje zdolności i umiejętności nie tylko w czasie godzin lekcyjnych, ale również na zajęciach dodatkowych. W ramach rozwijania zainteresowań i poszerzania wiedzy z zakresu mechaniki maszyn i urządzeń, uczniowie uczący się w zawodzie technik mechanik redagują i wydają gazetkę szkolną „Świat mechanika”. Technicy fotografii i multimediiów organizują sesje zdjęciowe, a ich zdjęcia zdobią ściany szkoły.

Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach współpracuje zarówno z uczelniami wyższymi, np.: Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej, Wyższa Szkoła Logistyki i Magazynowania w Poznaniu, Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Politechnika Śląska, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, jak również instytucjami wspierającymi pracę szkoły, do których zaliczamy m.in.: Policję, Wojsko, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Skarbowy, Główny Urząd Statystyczny w Katowicach, Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W ramach współpracy uczniowie uczestniczą w licznych wykładach, spotkaniach z ekspertami, a także biorą udział w ogólnopolskich konkursach. Uczniowie klas mundurowych włączani są do akcji organizowanych przez Policję.

Współpraca z pracodawcami utrzymuje się cały czas na bardzo wysokim poziomie. Uczniowie Branżowej Szkoły 1 Stopnia nie mają problemów z realizacją praktycznej nauki zawodu. Również uczniowie technikum realizują praktyki zawodowe w firmach znajdujących się na terenie powiatu. Dzięki dobrej współpracy szkole udało się pozyskać bezpłatnie liczne pomoce dydaktyczne, np.: plakaty i katalogi obrabiarek, łożysk, noży tokarskich, narzędzi ręcznych, urządzeń spawalniczych itp. Materiały te wykorzystywane są podczas lekcji na przedmiotach zawodowych. Uczniowie mają również szansę uczestniczyć w spotkaniach i wykładach zawodoznawczych, zwiedzać firmy i poznawać zasady ich funkcjonowania.

Szkoła aktywnie angażuje się w działalność charytatywną i ekologiczną. Od wielu lat szkoła pomaga przy organizacji Akcji Honorowego Krwiodawstwa. Tradycją szkoły jest organizacja Tygodnia Wolontariatu, w czasie którego odbywa się Święto Piernika, a cały dochód przekazywany jest na hospicjum. Młodzież szkoły aktywnie włączyła się w ogólnopolską akcję Szlachetna Paczka, zbiórkę plastikowych nakrętek. Uczniowie – wolontariusze wspomagają także organizatorów Powiatowych Igrzysk Osób Niepełnosprawnych oraz Integracyjnego Biwaku Żeglarskiego. W ramach działań ekologicznych szkoła aktywnie uczestniczy m.in.: w akcji „Tusz do paki”, zbieramy zużyte baterie, a na korytarzach pojawiły się kosze do segregacji śmieci. Biblioteka szkolna w ramach akcji „Bądź eko z biblioteką” prowadzi zbiórkę makulatury.

Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach dba o komfort nauki i pracy. Szkoła stale zabiega o to, aby sale lekcyjne były bezpieczne i doskonale wyposażone. Szkoła dba o estetyczny wygląd wewnątrz oraz na zewnątrz.

W 2023 roku zrealizowano zadania, które zostały wyszczególnione w poniższej tabeli:

Tab. 10 Zadania zrealizowane w placówce w 2023 roku

Jednostka	Nazwa zadania	Koszt zadania [zł]
PZS W ŁĘDZINACH	PROGRAM – AKTYWNA TABLICA	
	Tablice interaktywne /3 szt./	17 500,00
	POMOCE DYDAKTYCZNE	
	Zestaw - Warsztat CoolTool 10w1 UNIMAT ML2 – projektowanie i technologia obróbki	5 490,00
	Doświadczenia STEM – mechanika 2.0	1 678,00
	Laptopy – zajęcia logistyki /20 szt./	12 400,00

Atlas do ćwiczeń HMS Tytan 12	1 926,99
Tablet graficzny BOSTO BT-12HD-A	649,99
Drukarka 3D – Oryginalna Prusa MK4	5 110,90
REMONTY I ZAKUPY TECHNICZNE	
Maszyna czyszcząca TASKI SWINGO 1255B (dochody własne)	9 000,00
Regał z szafką do sali lekcyjnych /2 szt./	1 359,30
Remont toalety męskiej na 1 piętrze – ETAP 1	24 257,39
Remont toalety damskiej na parterze	56 248,15
Remont Sali lekcyjnej nr 34	18 903,51
Modernizacja automatyki sterującej kotłownią	8 127,84
Montaż zaworu antyskażeniowego na sieci hydraulicznej	2 214,00
Klimatyzatory do sal lekcyjnych /2 szt./	10 073,70

4.4 PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W BIERUNIU

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bieruniu jest placówką działającą na terenie Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego. Poradnia ma swoją filię w Łędzinach. Udziela pomocy i wsparcia dzieciom, młodzieży oraz ich rodzicom i nauczycielom.

Poradnia psychologiczno- pedagogiczna realizuje zadania poprzez:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży w celu określenia ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, wyjaśnienia mechanizmów ich funkcjonowania w odniesieniu do zgłaszanego problemu oraz wskazania sposobu rozwiązania tego problemu;
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- realizację zadań statutowych.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bieruniu jest placówką realizującą Wczesne Wspomaganie Rozwoju. W 2023 roku powyższą formą pomocy zostało objętych 23 dzieci i ich rodziców/prawnych opiekunów.

Oferta zajęć prowadzonych przez pracowników na terenie poradni, szkół i placówek jest dostosowana do potrzeb dzieci, młodzieży, ich rodziców i nauczycieli. Placówka współpracuje z instytucjami pomagającymi i wspierającymi dzieci i młodzież tj. MOPS, GOPS, PCPR, Policja, Kuratorzy społeczni i sądowi.

W roku 2023 bezpośrednią pomocą objętych zostało 1594 pacjentów.

Tab. 11 Ilość opinii i orzeczeń wydanych przez PPP w ramach swojej działalności w 2023 r.

Rodzaje opinii/orzeczeń wydanych w 2023 r.	Ilość
Objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną	259
O potrzebie kształcenia specjalnego	105
Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	127
Specyficznych trudności w uczeniu się	57
O potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	0

O potrzebie indywidualnego nauczania	43
Inne w tym:	
Dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia	90
Odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego	14
Objęcie ucznia zindywidualizowaną ścieżką kształcenia	6
Spełniania przez dziecko odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego poza przedszkolem lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą	0
Zezwolenia na zatrudnienie młodocianego w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu	75
Zwolnienie ucznia z nauki drugiego języka obcego	5
Wcześniejsze przyjęcie dziecka do szkoły podstawowej	2
Informacje (w tym do lekarzy, sądów, kuratorów, zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności)	353

Na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy władzami powiatu a MEN, przy PPP w Bieruniu w związku z realizacją zadania wynikającego z programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” działa Wiodący Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy. Do jego zadań należy koordynowanie korzystania z usług specjalistów dostępnych na obszarze powiatu bieruńsko-łędzkiego oraz wskazywanie jednostek udzielających specjalistycznej pomocy dzieciom, poprzez: zbieranie i upowszechnianie informacji o usługach i świadczących je specjalistach, prowadzenie akcji informacyjnych, monitorowanie działań związanych z udzielaniem pomocy dzieciom i ich rodzinom; udzielanie rodzicom specjalistycznej informacji dotyczącej problemów rozwojowych dziecka; wskazywanie dostosowanych do potrzeb dziecka i jego rodziny form kompleksowej, specjalistycznej pomocy, w szczególności rehabilitacyjnej, terapeutycznej, fizjoterapeutycznej, psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej; organizowanie zajęć wspomagających rozwój dziecka w wymiarze do 5 godzin tygodniowo.

Kwota przeznaczona na realizację projektu w 2023 roku wynosiła 296 307, 00 zł brutto, z czego 269 370,00 zł brutto zostało przeznaczone na bezpośrednią pracę specjalistów z dziećmi i ich rodzicami/prawnymi opiekunami, a 26 937, 00 zł brutto na zakup pomocy dydaktycznych, artykułów biurowych, środków czystości oraz na obsługę administracyjną, w tym koszty księgowości.

Po postępowaniu przetargowym kwota wynosiła 100% budżetu przeznaczonego na realizację zadania.

W wyniku postępowania przetargowego na pierwszą część wykonania zadania wyłoniono wykonawcę: Specjalistyczna Praktyka Rozwojowa „TRENER” Ewa Łyszczarz.

Wykonawca wykazał się możliwością zatrudnienia specjalistów posiadających kwalifikacje do pracy z dzieckiem i jego rodziną.

Przydzielono następująco godziny:

- fizjoterapeuta - 1050 godzin,
- pedagog - 200 godzin,
- psycholog- 250 godzin,
- logopeda - 300 godzin.

Na drugą część wykonania zadania wyłoniono wykonawcę: Centrum Medyczne Jarosław Pecold spółka jawna z siedzibą w Mysłowicach.

Wykonawca wykazał się możliwością zatrudnienia specjalistów posiadających kwalifikacje do pracy z dzieckiem i jego rodziną.

Przydzielono następująco godziny:

- fizjoterapeuta - 600 godzin,
- pedagog - 170 godzin,
- psycholog- 173 godzin,

- logopeda - 250 godzin.

W ramach Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego działającego w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bieruniu pomocą zostało objętych 73 dzieci. Każdemu dziecku przydzielono stosowną do potrzeb tygodniową liczbę godzin z danym specjalistą. W ramach programu prowadzone były terapie, badania diagnostyczne oraz wsparcie dla rodziców. Zrealizowano wszystkie przydzielone w projekcie godziny, tj. 2993.

4.5 POWIATOWY ZARZĄD DRÓG W BIERUNIU

Obszar działania Powiatowego Zarządu Dróg w Bieruniu (dalej: PZD) obejmuje sieć dróg powiatowych wraz z towarzyszącymi jej obiektami inżynierskimi na terenie następujących miast i gmin powiatu: Bierunia, Lędzin, Imielina, Bojszów, Chełmu Śląskiego.

4.5.1 Podstawowe zadania PZD

PZD działa na podstawie obowiązujących przepisów ustawy o drogach publicznych oraz uchwał Rady Powiatu i Zarządu Powiatu.

Zakres działań, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa i organizacji ruchu drogowego, obejmuje:

- planowanie,
- budowę,
- modernizację,
- utrzymanie i ochronę dróg, chodników, drogowych obiektów inżynierskich,
- zarządzanie ruchem drogowym na drogach powiatowych,
- realizację zadań w zakresie inżynierii ruchu,
- przygotowanie infrastruktury drogowej dla potrzeb obronnych oraz wykonywania innych zadań na rzecz obronności kraju.

Do zadań PZD w szczególności należy:

- dokonywanie przeglądów dróg i obiektów mostowych,
- prowadzenie ewidencji dróg i obiektów mostowych oraz jej aktualizowanie,
- zbieranie danych o ruchu i zdarzeniach drogowych,
- utrzymanie, usuwanie, sadzenie drzew i krzewów oraz pielęgnacja zieleni w pasie drogowym,
- koordynacja działań związanych z zimowym utrzymaniem dróg,
- wprowadzanie ograniczeń lub zamykanie dróg dla ruchu, gdy wymaga tego stan techniczny drogi i bezpieczeństwo ruchu drogowego,
- współpraca z organami administracji państwowej i samorządowej,
- kontrolowanie zgodności z obowiązującymi przepisami lokalizacji inwestycji budowlanych oraz linii telekomunikacyjnych i energetycznych w stosunku do dróg,
- wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego oraz na zjazdy dróg, pobieranie opłat za zajęcie pasa drogowego,
- pobieranie kar za samowolne zajęcie pasa drogowego i przekroczenie terminu zajęcia określonego w zezwoleniu,
- wykonywanie zadań w zakresie obronności Państwa i przygotowanie infrastruktury drogowej dla potrzeb obronnych,
- koordynacja zagadnień powodziowych w zakresie dróg powiatowych,
- prowadzenie innych działań w zakresie zarządzania pasem drogowym, w szczególności wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

4.5.2 Struktura organizacyjna i zasady kierowania

Powiatowym Zarządem Dróg w Bieruniu kieruje dyrektor powoływany i odwoływany przez Zarząd Powiatu. Dyrektor jest w rozumieniu kodeksu pracy, pracodawcą dla osób zatrudnionych w PZD. Dyrektor dysponuje środkami finansowymi niezbędnymi do wykonania remontów i utrzymania dróg wraz z towarzyszącymi im obiektami inżynierskimi, w ramach środków określonych na dany rok budżetowy w harmonogramie rzeczowo-finansowym, zatwierdzonym uchwałą Zarządu Powiatu.

Dyrektor przydziela poszczególnym pracownikom zadania do realizacji poprzez zakresy czynności i odpowiedzialności. Dyrektor może powołać zastępcę dyrektora, który wykonuje obowiązki określone w regulaminie organizacyjnym oraz inne czynności powierzone przez dyrektora. W przypadku nie powołania zastępcy dyrektora, dyrektor może upoważnić pracownika jednostki do podejmowania czynności w jego imieniu. Czynności mogą być podejmowane tylko w granicach upoważnienia.

Dyrektor może, w celu sprawnego kierowania jednostką wydawać zarządzenia, regulaminy, polecenia służbowe.

Dyrektor odpowiada za:

- mienie należące do PZD,
- wykonanie planów finansowych,
- zgodność działań PZD z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym – wykonywanie wszelkich obowiązków z nich wynikających.

Dyrektor upoważniony jest w ramach zwykłego zarządu, do składania oświadczeń woli oraz do wykonywania czynności prawnych związanych z funkcjonowaniem PZD – wobec wszystkich władz, organów, instytucji, przedsiębiorstw i banków, w tym również do występowania i prowadzenia w imieniu powiatu spraw przed sądami w charakterze strony, wnioskodawcy, uczestnika postępowania, z prawem do udzielania dalszych pełnomocnictw.

W strukturze PZD wyodrębnia się następujące komórki organizacyjne:

- Zastępca dyrektora,
- Główny księgowy,
- Sekcja inwestycji i zamówień publicznych,
- Sekcja pracowniczo-administracyjna,
- Obsługa prawna,
- Sekcja utrzymania dróg i mostów:
  - grupa bieżącego utrzymania dróg,
  - roboty publiczne.
- Sekcja zarządzania ruchem, ewidencji dróg i mostów,
- Sekcja ochrony pasa drogowego.

4.5.3 Mienie PZD i zasady gospodarki finansowej

Mienie będące w dyspozycji PZD stanowią:

- składniki majątkowe przekazane PZD uchwałami Rady Powiatu oraz decyzjami i uchwałami Zarządu Powiatu,
- składniki majątkowe nabyte przez PZD w toku jego działalności.

PZD gospodaruje przekazanym mu mieniem i zapewnia jego ochronę. PZD prowadzi działalność na podstawie planu finansowego oraz harmonogramu rzeczowo-finansowego. Czynności prawne powodujące powstanie zobowiązań PZD wymagają potwierdzenia przez głównego księgowego pod kątem zgodności z obowiązującym planem finansowym oraz harmonogramem rzeczowo-finansowym.

4.5.4 Drogi powiatowe

Na podstawie art. 2a ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych drogi powiatowe stanowią własność samorządu powiatowego. Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt. 3 ww. ustawy zarządcą dróg powiatowych jest Zarząd Powiatu, który może wykonywać swoje obowiązki przy pomocy jednostki organizacyjnej będącej zarządem drogi. W imieniu Zarządu Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego drogami powiatowymi zarządza Powiatowy Zarząd Dróg w Bieruniu. PZD w Bieruniu jest jednostką organizacyjną Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego utworzoną w dniu 01.11.2001 r. na mocy uchwały nr XXXVI/138/2001 z dnia 18 września 2001 r. Rady Powiatu Tyskiego w sprawie utworzenia Powiatowego Zarządu Dróg.

Obecnie PZD zarządza siecią 101,012 km dróg powiatowych, na których znajduje się 9 mostów i 2 wiadukty, 31 przepustów oraz 14 przejazdów kolejowych.

Tab. 12 Udział ilościowy i procentowy dróg powiatowych w rozbiu na gminy w 2023 r.

Wyszczególnienie	Bieruń	Lędziny	Imielin	Bojszowy	Chełm Śl.	RAZEM
Długość dróg [km]	20,892	36,052	13,223	23,150	7,695	101,012
Długość dróg [%]	(20,68)	(35,69)	(13,09)	(22,92)	(7,62)	(100,00)

4.5.5 Wykaz dróg powiatowych na terenie powiatu bieruńsko-lędzińskiego

Wykaz dróg zgodnie z §18 pkt 2 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom.

Tab. 13 Wykaz dróg powiatowych na terenie powiatu

Lp.	Nr drogi	Nazwa ulicy	Przebieg drogi powiatowej
BIERUŃ			
1.	4137 S	Wawelska	DK 44 – Jagiełły
2.	4137 S	Jagiełły	Wawelska – Bijasowicka
3.	4137 S	Bijasowicka	Jagiełły – Krupniczej
4.	4137 S	Krupnicza	Bijasowicka – Skromnej
5.	5900 S	Świerczyńska	Oświęcimska – Barwna
6.	5904 S	Bogusławskiego	Lipowa – DK 44
7.	5905 S	Bojszowska	Krakowska – DW 931
8.	5906 S	Chemików	DK 44 – zakłady ERG
9.	5907 S	Krakowska	Chemików – DK 44
10.	5908 S	Lędzińska	granica Lędziny - granica Tychy
11.	5919 S	Remizowa	DW 934 - Kosynierów
12.	5925 S	Kosynierów	Ofiar Oświęcimskich – DK 44
13.	5925 S	Ofiar Oświęcimskich	DW 934 – Kosynierów
14.	5926 S	Patriotów	Bohaterów Westerplatte – DK 44
15.	5926 S	Bohaterów Westerplatte	DW 934 – Mieleckiego
16.	5927 S	Mieleckiego	Bohaterów Westerplatte – wał rz. Wisły
17.	8020 S	Lokalna	Świerczyńska - granica m. Tychy
LĘDZINY			
1.	5904 S	Lipowa	Jagiellońska – Bogusławskiego
2.	5904 S	Jagiellońska	Lędzińska – Lipowa
3.	5909 S	Hołodunowska	S1 – Lędzińska
4.	5909 S	Lędzińska	Hołodunowska – granica m. Bieruń
5.	5910 S	Pokoju	Hołodunowska – Lędzińska
6.	5911 S	Oficerska	Ułańska – Pokoju
7.	5912 S	Wygody	granica m. Tychy – Kontnego
8.	5912 S	Kontnego	Wygody – Lędzińska
9.	5913 S	Zamoście	Zakole - Zamkowa
10.	5913 S	Zamkowa	Zamoście - Wygody

11.	5914 S	Gwarków	Hołodunowska – św. Brata Alberta
12.	5914 S	Murckowska	granica m. Mysłowice – Hołodunowska
13.	5915 S	Ułańska	Hołodunowska – Podmiejska
14.	5921 S	Goławiecka	Lipowa – Odrodzenia
15.	5922 S	Ziemowita	Oficerska – Dzikowa
16.	5923 S	Dzikowa	granica m. Imielin - Goławiecka
17.	5928 S	Zawiszy Czarnego	granica m. Łędziny – Kontnego
IMIELIN			
1.	5914 S	Brata Alberta	Gwarków – DW 934
2.	5915 S	Podmiejska	Ułańska – św. Brata Alberta
3.	5916 S	Satelicka	DW 934 – Zachęty
4.	5918 S	Nowozachęty	DW 934 – Zachęty
5.	5918 S	Zachęty	Nowozachęty – granica m. Mysłowice
6.	5923 S	Dzikowa	granica m. Łędziny - Goławiecka
CHEŁM ŚLĄSKI			
1.	5920 S	Techników	Boya-Żeleńskiego - DW 934
2.	5921 S	Odrodzenia	Goławiecka – Śląska
3.	5921 S	Śląska	Odrodzenia – DW 934
4.	5924 S	Osada	Kolonia Leśna – DW 934
5.	5924 S	Kolonia Leśna	granica m. Chełm Śląski - Osada
BOJSZOWY			
1.	4136 S	Gilowicka	DW 931 – granica m. Gilowice
2.	4137 S	Wolska	Skromna – granica m. Wola
3.	4137 S	Skromna	Krupnicza – Wolska
4.	4138 S	Kopalniana	DW 931 – granica m. Wola
5.	5900 S	Ruchu Oporu	Cichy Kącik – DW 931
6.	5900 S	Barwna	Świerczyńska – Prosta
7.	5900 S	Prosta	Barwna – Cichy Kącik
8.	5901 S	Bojszowska	Skromna – Jedlińska
9.	5901 S	Jedlińska	Bojszowska – DW 931
10.	5901 S	Gaikowa	DW 931 – Pancerniaków
11.	5901 S	Pancerniaków	Gaikowa – Trzciniowa
12.	5901 S	Brzozowa	Dąbrowa – Trzciniowa
13.	5901 S	Trzciniowa	Brzozowa – Barwna
14.	5901 S	Bieruńska	Barwna – granica m. Tychy
15.	5902 S	Cichy Kącik	Dąbrowa – Ruchu Oporu
16.	5902 S	Dąbrowa	Trzciniowa – Cichy Kącik
17.	5903 S	Leśniczówka	DW 931 – granica m. Pszczyna

4.5.6 Modernizacja sieci dróg powiatowych w 2023 r.

Modernizacja sieci drogowej jest jednym z najważniejszych celów władz powiatowych. W Tabeli nr 14: Środki finansowe przeznaczone na wykonanie w 2023 roku dokumentacji projektowych dróg, przedstawiono zadania inwestycyjne związane z opracowaniem dokumentacji projektowych dla dróg powiatowych, których realizacja

rozpoczęła się w 2022 r., realizowanych w 2023 r. oraz których realizacja rozpoczęła się w 2023 r., a planowana jest do zakończenia w 2024 r.

W Tabeli nr 15: Środki finansowe poniesione na infrastrukturę drogową w roku 2023 przedstawiono zadania inwestycyjne, w zakresie wykonania robót budowlanych na drogach powiatowych, których realizacja rozpoczęła się w 2022 r., realizowanych w 2023 r. oraz które zakończą się w 2024 r.

Tab. 14 Środki finansowe przeznaczone na wykonanie w 2023 roku dokumentacji projektowych dróg

Dokumentacja projektowa	Rok inwestycji	Środki finansowe [zł]
Opracowanie dokumentacji projektowej na potrzeby rozbudowy drogi powiatowej 5906S, ul. Chemików do ul. Wita w Bieruniu	2022/2023	189 420,00 w tym w 2023 r. 165 420,01
Opracowanie dokumentacji projektowej na potrzeby rozbudowy drogi powiatowej 5908S, ul. Lędzińskiej w Bieruniu na odcinku od ronda do skrzyżowania z DK 44 ul. Turyńską	2022/2023/2024	174 291,00 w tym w 2023 r. 0,00
Opracowanie dokumentacji projektowej na potrzeby przebudowy skrzyżowania drogi powiatowej 5904S, ul. Jagiellońskiej z drogą powiatową 5910S, ul. Pokoju w Lędzinach	2022/2023	96 186,00 w tym w 2023 r. 81 186,00
Opracowanie dokumentacji projektowej dla potrzeb przebudowy drogi powiatowej 5916S, ul. Satelickiej w Imielinie w km od 0+781 do 1+458 w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej i przebudowy skrzyżowania z drogą gminną ul. Wyzwolenia	2022/2023/2024	170 970,00 w tym w 2023 r. 0,00
Opracowanie dokumentacji projektowej na potrzeby przebudowy skrzyżowania drogi powiatowej 5900S, ul. Barwnej 5901S, ul. Trzciny i ul. Bieruńskiej w Bojszowach w km 3+228	2022/2023	93 111,00 w tym w 2023 r. 79 144,35
Opracowanie dokumentacji projektowej na potrzeby przebudowy drogi powiatowej 5900S, ul. Barwnej w zakresie komunikacji pieszo-rowerowej	2022/2023	243 540,00 w tym w 2023 r. 225 540,00
Opracowanie dokumentacji projektowej na potrzeby przebudowy drogi powiatowej 4137S, ul. Jagiełły w Bieruniu, na odcinku od skrzyżowania z ul. Wawelską (DK44) do skrzyżowania z łącznicą skrzyżowania „węzła Bieruń” budowanej drogi ekspresowej S1	2023/2024	166 050,00 w tym w 2023 r. 15 000,00

Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pod nazwą: Rozbudowa drogi wojewódzkiej polegająca na przebudowie skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 931 ul. Turystycznej, DP 5905S ul. Bojszowskiej i DG ul. Peryferyjnej w Bieruniu	2023/2024	183 270,00 w tym w 2023 r. 0,00
Opracowanie dokumentacji projektowej na potrzeby rozbudowy drogi powiatowej 5922S, ul. Ziemowita w Łędzinach, na odcinku od ul. Oficerskiej do łącznicy węzła drogi ekspresowej S1	2023/2024	88 068,00 w tym w 2023 r. 13 500,00
Razem		1 404 906,00 w tym w 2022 r. 579 790,36

Tab. 15 Środki finansowe poniesione na infrastrukturę drogową w roku 2023

Zadanie	Rok inwestycji	Wartość [zł]	Wartość dofinansowania	Wkład własny Powiatu	Pomoc finansowa z Gminy
Przebudowa drogi powiatowej 5927S, ul. Mielęckiego w Bieruniu	2022/2023/ 2024	5 059 302,96 w tym w 2023 r. 25 722,66	4 913 375,25* w tym w 2023 r. 0,00	145 927,71 w tym w 2023 r. 25 722,66	----
Przebudowa drogi powiatowej 5912S, ul. Wygody w Łędzinach - etap II	2022/2023	6 654 510,95 w tym w 2023 r. 6 333 397,48	6 057 150,30* w tym w 2023 r. 6 057 150,30	597 360,65 w tym w 2023 r. 276 247,18	----
Przebudowa drogi powiatowej 5916S, ul. Satelickiej w Imielinie w km od 2+481,00 do 3+281,00	2022/2023	1 911 118,04 w tym w 2023 r. 1 815 308,33	1 777 547,33* w tym w 2023 r. 1 777 547,33	133 570,71 w tym w 2023 r. 37 761,00	----
Przebudowa drogi powiatowej 5905S, ul. Bojszowskiej w Bieruniu w km od 0+797 do 0+831 w zakresie budowy odcinka drogi dla pieszych	2023	39 494,64	-	39 494,64	----
Przebudowa drogi powiatowej 5906S, ul. Chemików w Bieruniu w zakresie budowy odcinka drogi dla pieszych wraz z przejściem na skrzyżowaniu z ul. Wita	2023	24 996,98	-	24 996,98	----

Przebudowa drogi powiatowej 5916S, ul. Satelickiej w Imielinie w zakresie wykonania drogi dla pieszych i rowerów na odcinku od DW 934 do ul. Sosnowej	2023	214 945,53	-	214 945,53	----
Przebudowa dróg powiatowych 5901S, ul. Pancerniaków, ul. Gaikowej i ul. Jedlińskiej w Bojszowach	2023/2024	17 293 671,10	16 311 823,14*	981 847,96	----
		w tym w 2023 r. 898 897,96	w tym w 2023 r. 0,00	w tym w 2023 r. 898 897,96	
RAZEM		31 198 040,20	29 059 896,02	2 138 144,18	----
		w tym w 2023 r. 9 352 763,58	w tym w 2023 r. 7 834 697,63	w tym w 2023 r. 1 518 065,95	

* PROMESA Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych

4.6 POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

PCPR jest jednostką organizacyjną Powiatu działającą w obszarze pomocy społecznej utworzoną na podstawie Uchwały Nr VII/21/99 Rady Powiatu Tyskiego z dnia 23 lutego 1999 roku, działającą na podstawie obowiązujących przepisów prawa, Statutu oraz Regulaminu organizacyjnego. Siedzibą PCPR jest Powiatowe Centrum Społeczno-Gospodarcze. Podstawę gospodarki finansowej PCPR stanowi roczny plan finansowy, obejmujący dochody i wydatki, opracowany zgodnie z uchwalonym budżetem Powiatu. Za gospodarkę finansową PCPR odpowiedzialność ponosi Dyrektor. Majątek PCPR jest własnością Powiatu i może być wykorzystany wyłącznie dla potrzeb związanych z działalnością PCPR.

4.6.1 Zadania PCPR

1) PCPR realizuje następujące zadania własne Powiatu z zakresu pomocy społecznej, do których należą w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób,

- prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej,
- udzielanie klientom PCPR informacji o prawach i uprawnieniach i sposobie ich egzekwowania,
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
- doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej powiatu w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.

2) PCPR realizuje następujące zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w zakresie ustawy o pomocy o pomocy społecznej, do których należą w szczególności:

- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach*, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

3) W zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR realizuje zadania, do których należą w szczególności:

- opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia, specjalistycznego poradnictwa,
- zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich,
- prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rejestru o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka,
- kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka,

- finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na terenie powiatu bieruńsko-lędzińskiego lub na terenie innego powiatu,
- finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
- finansowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej i przekazywanie ich Wojewodzie Śląskiemu w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji w przypadku powstania zaległości za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

4) PCPR realizuje następujące zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których należą w szczególności:

- realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- finansowanie pobytu w pieczy zastępczej cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zapisów art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*,
- finansowanie:
  - wydatków związanych z dowozem do rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, a także związanych z odwiezieniem dziecka, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na czas określony, jeżeli sposób i zasady pokrycia kosztów powrotu dziecka nie wynikają z orzeczenia lub informacji sądu lub innego organu państwa obcego,
  - średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka oraz świadczeń pieniężnych,
  - pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne dotyczących osób, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych;

5) PCPR realizuje następujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, do których należą w szczególności:

- opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
  - rehabilitacji społecznej,
  - przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów,
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności,
- opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym,
- dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży,
- dofinansowanie usług tłumacza migowego lub tłumacza-przewodnika,
- opracowanie Powiatowego Informatora dla osób z niepełnosprawnością,
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

6) W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej PCPR realizuje zadania, do których należą w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,

7) PCPR realizuje następujące zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, do których należą w szczególności:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

4.6.2 Zasady kierowania PCPR

PCPR kieruje Dyrektor powoływany i odwoływany przez Zarząd. Dyrektor odpowiada za właściwe funkcjonowanie PCPR, a w szczególności:

- reprezentuje PCPR na zewnątrz,
- nadzoruje organizację pracy i realizację zadań PCPR przez pracowników,
- realizuje politykę personalną PCPR,
- pełni funkcję Administratora Danych Osobowych,
- rozstrzyga indywidualne sprawy z zakresu administracji publicznej poprzez wydawanie decyzji administracyjnych z upoważnienia Starosty.

Dyrektor jest w rozumieniu Kodeksu pracy pracodawcą dla osób zatrudnionych w PCPR. Dyrektor przydziela poszczególnym pracownikom zadania, do realizacji których zobowiązane jest PCPR, poprzez zakresy czynności. Dyrektor może zaciągać zobowiązania finansowe niezbędne do bieżącego funkcjonowania PCPR w ramach środków określonych w rocznych planach finansowych.

W celu sprawnego kierowania PCPR Dyrektor może wydawać:

- zarządzenia zawierające przepisy do stałego przestrzegania bądź stałego lub terminowego wykonywania,
- regulaminy i instrukcje zawierające przepisy proceduralne o charakterze stałym, określające zasady i tryb postępowania,
- polecenia służbowe,
- pisma okólne o charakterze informacyjno-przypominającym.

Dyrektora w czasie jego nieobecności w pracy, zastępuje upoważniony pisemnie przez niego pracownik PCPR, a w przypadku braku takiej możliwości, upoważniony pisemnie przez Starostę pracownik PCPR, z tym zastrzeżeniem, że w sprawach pracowniczych upoważnienie to ogranicza się tylko do dokonywania czynności z zakresu organizacji pracy.

Dyrektor upoważniony jest do składania oświadczeń woli oraz do wykonywania czynności prawnych związanych z funkcjonowaniem PCPR – wobec wszystkich władz, organów, instytucji, przedsiębiorstw, banków, innych osób prawnych oraz osób fizycznych, w tym również do występowania i prowadzenia w imieniu powiatu spraw przed sądami w charakterze strony, wnioskodawcy, uczestnika postępowania, z prawem do udzielania dalszych pełnomocnictw.

4.6.3 Organizacja PCPR

W ramach struktury organizacyjnej PCPR funkcjonują komórki organizacyjne, którymi są: działy, zespoły i Punkt Interwencji Kryzysowej. Komórki organizacyjne PCPR prowadzą sprawy związane z realizacją zadań PCPR.

Organizację wewnętrzną PCPR określa schemat organizacyjny, w którym na 31.12.2019 roku wyróżnić można następujące komórki organizacyjne:

- Dyrektor (D),
- Główny Księgowy (GK),
- Dział Finansowo-Księgowy i Kadr (FKiK),
- Dział Organizacyjno-Gospodarczy (OG),
- Dział Kontroli Zarządczej i Nadzoru Wewnętrznego (KN),
- Dział Obsługi Prawnej (OP),
- Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (ZPZ),
- Zespół ds. Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej (ZŚW),
- Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK),
- Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym i Seniorom (ONiS),
- Centrum Usług Społecznych (CUS),
- Dzienny Dom Pomocy i Klub Seniora (DDPIKS),
- Mieszkania Chronione (MCh),
- Zespół ds. Projektów (ZP).

4.6.4 Zespół ds. Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej

Zadaniem własnym Powiatu, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej jest m.in. finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu.

W 2023 roku w Powiecie Bieruńsko-Lędzińskim funkcjonowało 46 rodzin zastępczych oraz 2 rodzinne domy dziecka, w których przebywało łącznie 85 dzieci.

Tab. 16 Wykaz rodzin zastępczych i dzieci za 2023 rok

Rodziny zastępcze	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Spokrewnione	26	37
Niezawodowe	18	25
Zawodowe	2	8
Rodzinne domy dziecka	2	15
RAZEM	48	85

W 2023 roku łącznie wydano 443 decyzji administracyjnych, w tym decyzji dotyczących:

- świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka/osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka: 161,
- przyznania środków na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka: 6,
- przyznania dofinansowania do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania: 12,
- przyznania środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego: 47,
- przyznanie środków na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lokalu w domu jednorodzinnym: 2,
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń: 12,
- przyznania pomocy na kontynuowanie nauki: 35,
- przyznania pomocy na usamodzielnienie: 1,
- przyznania pomocy na zagospodarowanie: 1,
- ustalenia opłaty za pobyt dziecka/osoby pełnoletniej w pieczy zastępczej: 16,
- odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka/osoby pełnoletniej w pieczy zastępczej: 119,

- odmowy: 4,
- umorzenia należności powiatu: 1,
- umorzenia postępowania administracyjnego: 2,
- uchylenia decyzji: 4,
- postanowienia administracyjne: 20.

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługiwało świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 785 zł miesięcznie do dnia 31 maja 2023 r. oraz 899 zł miesięcznie od dnia 1 czerwca 2023 r. - w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 1 189 zł miesięcznie do dnia 31 maja 2023 r. oraz 1 361 zł miesięcznie od dnia 1 czerwca 2023 r. - w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej oraz rodzinnym domu dziecka,
- 239 zł miesięcznie do dnia 31 maja 2023 r. oraz 274 zł miesięcznie od dnia 1 czerwca 2023 r. - w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w 2023 roku przyznano świadczenia w łącznej wysokości 933 104,38 zł, w tym:

- na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej: 874 113,90 zł,
- świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanych do pieczy zastępczej dzieci: 1 500,00 zł,
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego: 3 300,00 zł,
- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania: 4 000,00 zł,
- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym: 50 190,48 zł.

Ponadto rodzinom zastępczym, w których umieszczono dzieci pochodzące z terenów z poza powiatu bieruńsko-lędzińskiego na podstawie zawartych porozumień w 2023 roku udzielono świadczeń w łącznej wysokości 324 812,60 zł.

Osobom usamodzielnianym, które opuściły po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą bądź placówkę opiekuńczo-wychowawczą w 2023 roku przyznano pomoc pieniężną w łącznej wysokości 99 897,39 zł, w tym:

- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki: 93 372,39 zł,
- pomoc pieniężną na usamodzielnienie: 4 486,00 zł,
- pomoc pieniężną na zagospodarowanie: 2 039,00 zł.

Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka w 2023 roku wyniosły wraz z pochodnymi 190 964,18 zł.

W 2023 roku Powiat Bieruńsko-Lędziński pozyskał środki finansowe w ramach Rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2023 r. w kwocie 53 200,00 zł. Celem Programu było wsparcie finansowe powiatów w realizacji zadań własnych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez dofinansowanie wypłaty wynagrodzeń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń przysługujących za 2023 rok, zawodowym rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz zawodowym rodzinom zastępczym pełniącym funkcję pogotowia rodzinnego.

W 2023 roku na podstawie zawartych porozumień Powiat Bieruńsko-Lędziński przekazał środki finansowe innym jednostkom samorządu terytorialnego z tytułu kosztów ponoszonych w związku z utrzymaniem 13 dzieci/pełnoletnich osób przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innej jednostki samorządu terytorialnego w łącznej wysokości 173 241,51 zł.

Tab. 17 Środki finansowe przekazane przez powiat w 2023 roku z tytułu utrzymania dzieci oraz osób pełnoletnich w rodzinach zastępczych

I.p.	Jednostka dotowana	Kwota przekazanej dotacji [zł]
1.	Gmina Sosnowiec	8 491,39
2.	Powiat Pruszkowski	16 030,38
3.	Miasto Tychy	30 944,00
4.	Powiat Jasielski	10 218,00
5.	Powiat Głubczycki	16 400,44
6.	Powiat Wodzisławski	23 297,88
7.	Powiat Nowotarski	10 218,00
8.	Miasto Katowice	30 944,00
9.	Powiat Pszczyński	26 697,42
	RAZEM	173 241,51

Na terenie Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego nie funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza. W związku z powyższym PCPR realizując postanowienia sądu umieszcza dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów.

W roku 2023 na podstawie zawartych porozumień Powiat Bieruńsko-Lędziński przekazał środki finansowe innym jednostkom samorządu terytorialnego z tytułu ponoszonych kosztów w związku z utrzymaniem 20 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz opiekuńczo-terapeutycznych w łącznej wysokości 1 400 521,53 zł.

Tab. 18 Środki finansowe przekazane przez powiat w 2023 roku z tytułu utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

L.p.	Jednostka dotowana	Kwota przekazanej dotacji [zł]
1.	Powiat Wielicki	3 124,27
2.	Powiat Oświęcimski	99 885,20
3.	Miasto Mysłowice	39 731,21
4.	Miasto Tychy	81 667,17
5.	Miasto Jaworzno	195 207,93
6.	Województwo Śląskie	930 213,71
7.	Powiat Zawierciański	50 692,04
	RAZEM	1 400 521,53

4.6.5 Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej

W PCPR funkcjonuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w którym zatrudnionych jest czterech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W 2023 roku zrealizowano następujące zadania:

- koordynatorzy objęli wsparciem 48 rodzin zastępczych, w tym 2 rodzinne domy dziecka,
- dokonano oceny 16 rodzin zastępczych,
- dla 19 dzieci zapewniono opiekę w 4 rodzinach pomocowych,
- dokonano 200 ocen sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- sporządzono 200 opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- sporządzono 20 planów pomocy dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych,
- sporządzono 40 modyfikacji planów pomocy dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych,

- koordynatorzy udzielili 190 porad rodzinom zastępczym,
- rodzinom zastępczym zapewniono pomoc psychologiczną i prawną,
- z okazji Bożego Narodzenia podarowano rodzinom zastępczym upominki świąteczne,
- zorganizowano kampanię informacyjną propagującą rodzicielstwo zastępcze,
- zorganizowano dla rodzin zastępczych piknik z okazji obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego,
- zorganizowano 2 szkolenia dla rodzin zastępczych,
- wsparciem koordynatora objętych było 28 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- koordynatorzy udzielili 40 porad pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej,
- pełnoletnim wychowankom zapewniono pomoc psychologiczną i prawną,
- sporządzono 6 indywidualnych programów usamodzielnienia,
- sporządzono 25 modyfikacji indywidualnych programów usamodzielnienia.

4.6.6 Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym i Starszym

W 2023 roku w ramach rehabilitacji społecznej udzielono następujących dofinansowań ze środków PFRON w wysokości 1 970 043,83 zł:

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze: zostało złożonych 409 wniosków, z czego rozpatrzono 383, na kwotę: 314 271,50 zł,
- dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych: zostało złożonych 110 wniosków, z czego rozpatrzono 68, na kwotę: 92 487,00 zł,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych: zostały złożone 40 wnioski, z czego rozpatrzono 29, na kwotę: 109 814,42 zł,
- dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej: udzielono dofinansowania w wysokości: 1 453 470,91 zł.

W 2023 roku w ramach rehabilitacji zawodowej nie zostało zrealizowane żadne zadanie przez Powiatowy Urząd Pracy.

W 2023 roku w ramach programu „Aktywny Samorząd” wpłynęło 56 wniosków osób niepełnosprawnych. Wypłacono dofinansowanie w łącznej kwocie 326 557,64 zł, w tym na:

- pomoc w dostosowaniu samochodu do osoby niepełnosprawnej: wypłacono dofinansowania dla 2 osób niepełnosprawnych w kwocie: 9 000,00 zł,
- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania: wypłacono dofinansowania dla 15 osób niepełnosprawnych w wysokości: 97 727,93 zł,
- pomoc w formie szkolenia w zakresie obsługi nabytego sprzętu elektronicznego i oprogramowania: wypłacono dofinansowanie dla 2 osób niepełnosprawnych w wysokości: 4 180,00 zł,
- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego lub skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym: wypłacono dofinansowanie dla 3 osób niepełnosprawnych w wysokości: 40 100,00 zł,
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. dziecka będącego pod opieką wnioskodawcy, przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego): wypłacono dofinansowania dla 3 osób niepełnosprawnych do pobytu dzieci w przedszkolu w wysokości: 5 162,21 zł,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym bądź posiadanej protezy kończyny: wypłacono dofinansowanie dla 2 osób niepełnosprawnych w wysokości: 8 192,00 zł,
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne: wypłacono dofinansowanie dla 4 osób niepełnosprawnych w wysokości: 85 095,00 zł,
- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, kolegium lub w szkole wyższej: wypłacono dofinansowanie dla 22 osób niepełnosprawnych w kwocie: 77 100,50 zł,

Wnioski w ramach środków uzyskanych w 2023 r. na realizację programu „Aktywny Samorząd” są rozpatrywane na bieżąco z możliwością przekazania środków dla osób niepełnosprawnych do 15 kwietnia 2024 r.

Na podstawie podjętej Uchwały Nr 821/17 Zarządu Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego z dnia 14 grudnia 2017 roku przyjęto Regulamin przyznawania osobom niepełnosprawnym dofinansowania ze środków budżetu Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego do zakupu wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym. W 2023 roku do PCPR nie wpłynął żaden wniosek mieszkańców powiatu.

W 2023 roku kontynuowano realizację wieloletniej umowy, obejmującej lata 2022-2024, dotyczącej zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej pod tytułem: „Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych, dla osób upośledzonych umysłowo, dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych na lata 2022-2024”. W 2023 roku z budżetu Wojewody Śląskiego zostały przekazane na ten cel środki finansowe w wysokości 1 749 135,04 zł. Środowiskowy Domy Samopomocy prowadzony jest przez Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Błogosławiona Karolina z siedzibą w Lędzinach. Zajęcia odbywają się w budynku znajdującym się w Lędzinach przy ul. Lędzińskiej 26 oraz w filii przy ul. Lędzińskiej 6. Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony jest dla 55 osób, w tym: przewlekle psychicznie chorych, dla osób upośledzonych umysłowo oraz dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

W 2023 roku realizowano „Program Wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze F. W ramach zawartej umowy z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wypłacono dofinansowanie w formie dotacji ze środków PFRON na projekt pn.: „Remont WTZ – wymiana okien w pomieszczeniach WTZ oraz remont wymiennikowni C.O.” dla Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Błogosławiona Karolina z siedzibą w Lędzinach. Całkowita wartość zadania wyniosła 69 895,23 zł, w tym dofinansowanie w formie dotacji ze środków PFRON w wysokości 55 916,17 zł, przekazane przez Powiat Bieruńsko-Lędziński stanowiące 80% ogółu kosztów.

W 2023 roku Powiat Bieruńsko-Lędziński - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie zawartej umowy z Wojewodą Śląskim przystąpiło do realizacji resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023, finansowanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Realizacja Programu zapewniła uczestnikom zamieszkałym na terenie powiatu bieruńsko-lędzińskiego przede wszystkim wsparcie w wykonywaniu czynności życia codziennego oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym dzięki czemu zwiększone zostały szanse osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Poprzez korzystanie z usług asystencji osobistej nastąpiła poprawa funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w jej środowisku, zostały zwiększone możliwości zaspokajania jej potrzeb oraz aktywne włączenie osoby niepełnosprawnej w życie społeczne poprzez uczestnictwo w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych, np. poprzez udział dzięki pomocy asystenta w wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem w wybrane przez uczestnika Programu miejsca, a także załatwianiu przez uczestnika spraw urzędowych, korzystaniu przez uczestnika z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galeria sztuki, wystawa), a także zaprowadzaniu i odebraniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, spełniających kryteria uczestnictwa dookreślone w Programie, do placówki oświatowej. Celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych. Na realizację Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 otrzymano środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego na podstawie zawartej umowy z Wojewodą Śląskim w wysokości 619 680,60 zł. W ramach otrzymanych środków wykorzystano kwotę 480 654,99 zł. W związku z realizacją ww. Programu udzielono wsparcia 38 mieszkańcom powiatu bieruńsko-lędzińskiego, tj.: 15 osobom o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 16 osobom o znacznym stopniu niepełnosprawności, 4 osobom o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz 3 dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: koniecznej stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

4.6.7 Centrum Usług Społecznych

Centrum Usług Społecznych (zwane dalej CUS) mieści się w Lędzinach przy ul. Lędzińskiej 24A. Funkcjonuje w strukturach organizacyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jako komórka organizacyjna tej jednostki.

1) Dzienny Dom Pomocy i Klub Seniora

Dzienny Dom Pomocy (zwany dalej DDP) i Klub Seniora (zwany dalej KS) mieści się na parterze budynku. Pomieszczenia przeznaczone na działalność w tym zakresie obejmują m.in.: pokój dzienny z TV, pokój do terapii zajęciowej, pokój rehabilitacyjny, pokój wypoczynkowy, jadalnię z aneksem kuchennym, salę rozwoju, sanitariaty, pomieszczenia szkoleniowe, pomieszczenia warsztatowe, biuro Kierownika Centrum Usług Społecznych.

Głównym celem działań prowadzonych dla seniorów uczestników DDP i KS jest zapobieganie wykluczeniu osób starszych i niesamodzielnych oraz rozwijanie aktywności społecznych poprzez organizację wolnego czasu, rozwijanie różnorodnych form życia kulturalno-oświatowego, towarzyskiego, ich wypoczynku oraz rozbudzanie zainteresowań i potrzeb w tym zakresie.

W DDP z dziennych form usług opiekuńczych korzystają seniorzy z terenu powiatu bieruńsko-lędzińskiego. Świadczone formy wsparcia skierowane są dla osób niesamodzielnych, obejmujących m.in.: pomoc w zakresie zaspakajania codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej, pielęgnacji, usług aktywizacyjnych w sferze fizycznej, intelektualnej i społecznej oraz wyżywienia.

Zajęcia w DDP odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 15:30.

W 2023 r. z usług wsparcia oferowanych w Dziennym Domu Pomocy skorzystało 38 osób - mieszkańców powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Działania dla tej grupy osób to cała paleta usług zapewniająca opiekę osobom starszym i niesamodzielnym m.in. poprzez:

- spotkania z psychologiem (poradnictwo psychologiczne i treningi umiejętności społecznych),
- arteterapia,
- malarstwo,
- treningi umysłu,
- inne działania dostosowane indywidualnie do możliwości, umiejętności oraz zainteresowań seniorów, wg rozeznaczonych potrzeb.

KS jest miejscem przeznaczonym do zagospodarowania czasu wolnego seniorom po zakończeniu ich aktywności zawodowej. Ponadto prowadzone usługi w tego rodzaju ośrodku wsparcia to działania prozdrowotne, aktywizacyjne, kulturalne i edukacyjne. KS posiada szeroką ofertę zajęć dla uczestników, m.in.:

- spotkania z psychologiem (poradnictwo psychologiczne i treningi umiejętności społecznych),
- arteterapia,
- nauka języka angielskiego,
- malarstwo,
- treningi umysłu,
- nordic walking,
- zajęcia muzyczno-ruchowe (pilates albo aerobik),
- turnieje szachowe,
- inne działania dostosowane indywidualnie do możliwości, umiejętności oraz zainteresowań seniorów, wg rozeznaczonych potrzeb.

Zajęcia w KS odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:00 do 18:00.

W 2023 r. z usług wsparcia oferowanych w KS skorzystało 18 osób - mieszkańców powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Z powyższego wynika, że liczba osób zarejestrowanych w DDP i KS w 2023 r. osiągała wartość powyżej 56 osób. Liczba ta świadczy o zainteresowanie ludności lokalnej uczestnictwem w tych ośrodkach wsparcia, potrzebą istnienia takich ośrodków na terenie powiatu oraz prawidłowy poziom utrzymania świadczonych w nich usług.

2) Zaplecze techniczne

Dla potrzeb działalności DDP i KS w przyziemiu budynku funkcjonuje zespół pomieszczeń, w skład którego wchodzi następujące pomieszczenia: siłownia, recepcja, tzw. zaplecze techniczne tj. kuchnia wraz z pomieszczeniami towarzyszącymi (m.in.: magazyn warzyw i owoców, magazyn urządzeń chłodniczych, magazyn produktów suchych, obieralnia warzyw, dezynfekcja jaj pomieszczenie gospodarcze, pomieszczenie na pojemniki), pomieszczenie dla intendenta, pralnia. W 2023 r. część zaplecza technicznego, tj. kuchnia i służące jej zaplecze, mieszczące się w CUS wykorzystywano do przygotowania i wydawania posiłków seniorom - uczestnikom DDP na podstawie zawartej

umowy z firmą zewnętrzną 30 czerwca 2023 r. Po zakończeniu umowy kuchnia z firmą zewnętrzną, kuchnia obsługiwana była przez pracowników zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie na stanowiskach intendent, kucharz, pomoc kuchenną. Od tej pory zaplecze kuchenne ruszyło pełną parą, było wykorzystywane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie do zamawiania towarów oraz przygotowywania posiłków zgodnie z opracowywanymi dla uczestników DDP jadłospisami (jadłospisy mają charakter tygodniowy (obejmują 5 dni roboczych od poniedziałku do piątku), opracowywane są przez intendenta).

Ponadto w składzie zaplecza technicznego w CUS w 2023 r. funkcjonowały następujące pomieszczenia - zaplecze socjalne, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia przepierek i magazyny pościeli, które wykorzystywane były na bieżąco i używane przez pracowników zatrudnionych w CUS na potrzeby związane z jego bieżącym funkcjonowaniem, w tym potrzeby seniorów uczestników uczęszczających do funkcjonujących w nim ośrodków wsparcia DDP i KS.

3) Mieszkania chronione dla wychowanków pieczy zastępczej

Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie obejmuje funkcjonowanie mieszkań chronionych dla wychowanków pieczy zastępczej znajdujących się na II piętrze Centrum Usług Społecznych. Począwszy od dnia 1 czerwca 2023 r. do dnia 31 sierpnia 2023 r. w ww. mieszkaniach chronionych przebywało dwóch pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. Natomiast od dnia 1 września 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. w mieszkaniu chronionym została 1 pełnoletnia wychowanka rodziny zastępczej.

4) Zakwaterowanie uchodźców z Ukrainy

W 2023 r. obiekt CUS (I i II piętro obiektu) był udostępniony ludności uchodźczej przybyłej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z toczącymi się w obszarze Ukrainy działaniami zbrojnymi.

Powiat Bieruńsko-Lędziński zameldował w CUS 30 osób - ludności uchodźczej z terenu Ukrainy. W związku z sukcesywnym opuszczaniem terenów Rzeczypospolitej Polskiej w 2023 r. w budynku CUS przebywało 20 osób - ludności uchodźczej. W momencie opuszczenia przez ludność uchodźczą pomieszczeń w CUS planuje się dalsze i sprawne funkcjonowanie obiektu zgodnie z przeznaczeniem, tj. ciągle i trwałe funkcjonowanie DDP, KS oraz mieszkań chronionych.

5) Działania Centrum Usług Społecznych podejmowane w celu zaktywizowania mieszkańców powiatu oraz promocji Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego

Zakres działań Centrum Usług Społecznych nie kończy się wyłącznie na zajęciach organizowanych dla uczestników DDP albo KS. Działania tej jednostki wykraczają daleko poza jej ramy. W przedmiotowym okresie sprawozdawczym funkcjonowania tego obiektu nie tylko swoją bieżącą działalność z zakresu usług opiekuńczych i aktywizacyjnych prowadzi DDP i KS, ale również w obiekcie tym Powiat Bieruńsko-Lędziński, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - zorganizowały wiele innych ciekawych wydarzeń o charakterze otwartym, m.in.: piknik dla Rodzin zastępczych, Otwarty Turniej Szachowy dla Seniorów, prelekcja przeprowadzona w języku angielskim przez wolontariuszkę z Kolumbii na temat kultury, tradycji i zwyczajów Kolumbii, karaoke dla seniorów, prelekcja na temat historii i zabytków Łędzin, rozgrywki szachowe seniorów z DDP i KS, zajęcia muzyczne z wolontariuszką z Ukrainy, prelekcja na temat kultury i obyczajów w Armenii i Libii w wykonaniu wolontariuszki z Libii, prelekcja dla seniorów przeprowadzona przez Ingrid Biolik dotycząca strojów regionalnych połączona z koncertem Pana Edwarda na akordeonie, obchody Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, Grill integracyjny dla seniorów z DDP i KS, koncert z Okazji Dnia Seniorów, prelekcja na temat kultury i obyczajów w Tunezji w wykonaniu wolontariuszki z Tunezji, kurs komputerowy dla seniorów w ramach programu „Seniorzy aktywni w sieci”, konsultacje informacyjno-edukacyjne ZUS „Bezpiecznie, zdrowo, bezgotówkowo”, warsztaty integracyjne seniorów z dziećmi z Przedszkola nr 1 w Łędzinach.

8 maja 2023 r. w CUS odbyła się 2. edycja konferencji „Większa wiedza – większa tolerancja”, która została zorganizowana z okazji Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych oraz Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną. W tej edycji obszary tematyczne zaplanowanego panelu dyskusyjnego pod wspólną nazwą Bez barier – aktywność fizyczna u osób z niepełnosprawnościami przybliżyły rolę jaką odgrywa sport w aktywizacji osób z niepełnosprawnościami oraz wskażą bariery na jakie napotykają niepełnosprawni sportowcy w drodze do osiągnięcia sukcesu. Celem konferencji było zwiększenie wiedzy o niepełnosprawnościach w środowiskach opiniotwórczych oraz przybliżenie i poruszenie tematyki związanej z rolą sportu w życiu osób

z niepełnosprawnościami. Wskazanie na to, że parasport nie jest tylko skuteczną i atrakcyjną formą rehabilitacji oraz środkiem do poprawy społecznego funkcjonowania ale wpływa na cały rozwój człowieka borykającego się z dysfunkcjami. Jest swojego rodzaju antidotum na całe zło.

W większości z tych wydarzeń uczestniczyli również uczestnicy DDP i KS. Poprzez tego rodzaju wydarzenia podejmowane w CUS działania zaktywizowały mieszkańców powiatu. Ponadto działania te, w dużym stopniu przyczyniły się do zwiększenia dostępności jak i do promocji, powstałej w ramach projektu „Przebudowa maszyn wyciągowych z przeznaczeniem na utworzenie Centrum Usług Społecznych Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego”, infrastruktury usług społecznych, którą jest CUS. Wymienione wyżej wydarzenia skupiły przede wszystkim mieszkańców powiatu bieruńsko-lędzińskiego, jak i osoby spoza jego terenu.

6) Dowóz do CUS

W 2023 r. każdego dnia od poniedziałku do piątku uczestnicy DDP posiadający aktualne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności korzystają z dowozu do CUS i odwozu do domu zakupionym w 2022 r. 9 osobowym (miejsca dla: kierowcy, opiekuna, siedmiu uczestników) samochodem marki Toyota Proace. Samochód jest dostosowany na potrzeby osób z niepełnosprawnościami (wysuwany stopień, najazd dla wózka – możliwość transportu osób z niepełnosprawnością ruchową poruszających się na wózkach inwalidzkich). Zakup samochodu przez Powiat przyczynił się do zwiększenia dostępności osób z niepełnosprawnościami do uczestnictwa w CUS.

7) Ułatwienia dla niepełnosprawnych

W czerwcu 2023 r. CUS został wyposażony w pętlę indukcyjną mobilną, która umożliwia nawiązywanie kontaktu z osobami niedosłyszącymi. Używana jest w razie potrzeb do bieżącej komunikacji z uczestnikami w DDP i KS podczas zajęć a także w recepcji.

8) Odpłatność za pobyt w CUS

Zasady odpłatności za korzystanie w DDP oraz KS reguluje Uchwała nr XIX/108/20 Rady Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego z dnia 27 stycznia 2020 roku z późn. zm. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w powiatowych ośrodkach wsparcia.

4.6.8 Współpraca powiatu z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami pożytku publicznego

Tab. 19 Dotacje dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów pożytku publicznego w 2023 roku

Nazwa organizacji	Dotacja powiatu [zł]	Dotacja gminy [zł]
Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Radość Życia” w Bieruniu	22 253,00	15 000,00
Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin w Chelmie Śl.	26 299,00	35 000,00
Lędzińskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych	27 816,00	0,00
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym w Imielinie	26 299,00	90 000,00
Polski Związek Niewidomych	7 333,00	0,00
Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Błogosławiona Karolina – Świątlica Terapeutyczna	110 000,00	0,00
Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Błogosławiona Karolina - Środowiskowy Dom Samopomocy	1 749 135,04	0,00
Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Błogosławiona Karolina - Warsztaty Terapii Zajęciowej	161 496,77	0,00
RAZEM	2 130 631,81	140 000,00

Zadania wykonywane w ramach udzielonych dotacji w 2023 roku:

- rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- rehabilitacja lecznicza,
- hipoterapia,
- integracja osób z niepełnosprawnością z otoczeniem w ramach imprez integracyjnych, sportowo-rekreacyjnych,
- prowadzenie świetlicy terapeutycznej,
- dofinansowanie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy,
- zapewnienie wyżywienia dla 30 mieszkańców powiatu bieruńsko-lędzińskiego – osób powyżej 60 roku życia – uczestników Dziennego Domu Pomocy.

4.6.9 Punkt Interwencji Kryzysowej

Pracownicy Punktu Interwencji Kryzysowej świadczą pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną osobom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej na skutek zdarzenia losowego, trudnej sytuacji rodzinnej, doświadczania przemocy domowej, lub innych przeżyć osobistych.

Głównymi zadaniami pracowników Punktów Interwencji Kryzysowej jest:

- pomoc psychologiczna osobom i rodzinom znajdującym się w nagłym lub przewlekłym kryzysie psychicznym,
- interwencja w nagłych zdarzeniach,
- poradnictwo i konsultacje psychologiczne,
- pomoc prawną,
- konsultacje i poradnictwo socjalne.

W 2023 roku 100 mieszkańców Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego skorzystało z pomocy Punktu Interwencji Kryzysowej. Udzielono 501 porad, które obejmowały m.in.:

- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów małżeńskich, rodzinnych,
- terapie dla osób dotkniętych i zagrożonych przemocą domową,
- poradnictwo prawne,
- terapie dla osób w sytuacjach kryzysowych,
- doradztwo w spełnianiu roli rodziców lub opiekunów.

Ponadto prowadzono następujące działania:

- zbierano na poczet sprawozdań informacje dotyczące rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie,
- kontynuowano współpracę z Zespołami Interdyscyplinarnymi d.s. przeciwdziałania przemocy w rodzinie domowej z terenu powiatu, psycholog PIK uczestniczył w 45 spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskie Karty”,
- zaktualizowano informator dla osób zagrożonych przemocą z wykazem numerów lokalnych telefonów informacyjnych i ogólnopolskich telefonów zaufania dla osób doznających przemocy w rodzinie,
- motywowano osoby stosujące przemoc domową do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, wzięło w nim udział 11 osób,
- motywowano osoby stosujące przemoc w rodzinie do udziału w psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc, wzięło w nim udział 11 osób,
- w ramach monitoringu przeprowadzono wywiady u 24 osób, które ukończyły programy dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2023 r., lub w poprzednich latach,
- zaktualizowano informator zawierający dane podmiotów oraz organizacji pozarządowych z ofertą dla osób stosujących przemoc domową i następnie przesłano informator prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantowi powiatowemu Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom,
- zorganizowano interwizję dnia 20.04.2023 r. i szkolenie „Aspekty prawne przeciwdziałanie przemocy domowej” dnia 30.11.2023 r. dla członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych prowadzących procedurę „Niebieskie Karty” z terenu powiatu w siedzibie PCPR.

4.6.10 Programy i strategie PCPR

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje następujące programy i strategie:

- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 – Uchwała Nr XXXVII/186/21 Rady Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego z dnia 28 czerwca 2021 roku,
- Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2024 – Uchwała Nr XXXVII/188/21 Rady Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego z dnia 28 czerwca 2021 roku,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 – Uchwała Nr XXXVII/187/21 Rady Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego z dnia 28 czerwca 2021 roku,
- opracowano „Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2022-2024”, program został uchwalony przez Radę Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego dnia 22.11.2021 r.,
- opracowano „Program terapeutyczny, pomocy psychologicznej i edukacyjnej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie na lata 2022-2024” program został uchwalony przez Radę Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego dnia 22.11.2021 r.,
- Program współpracy powiatu bieruńsko-lędzińskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2023 - Uchwała Nr LVI/269/22 Rady Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego z dnia 21 listopada 2022 roku,
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie bieruńsko-lędzińskim na lata 2021-2028 – Uchwała Nr XXXIV/174/21 Rady Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego z dnia 19 kwietnia 2021 roku.

4.7 POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W LĘDZINACH

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Lędzinach działa na mocy Uchwały Rady Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego z dnia 23 listopada 2020 roku (Dz. U. Woj. Śl. z 2020 r. poz. 8262). Wpisana do rejestru Instytucji Kultury pod nr 1/2021 z dniem 1 stycznia 2021 roku. Siedziba Biblioteki mieści się w budynku Powiatowego centrum Usług Społeczno-Gospodarczych w Lędzinach, przy ul. Lędzińskiej 24. Swym zasięgiem obejmuje powiat bieruńsko-lędziński z gminami: Lędziny, Bieruń, Imielin, Bojszowy, Chełm Śląski.

4.7.1 Przedmiot działalności i zadania PBP

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Lędzinach to instytucja kultury, która chroni dziedzictwo i odpowiada na wyzwania współczesności jakie niesie ze sobą postępująca cyfryzacja oraz transformacja społeczeństwa i wszystkich obszarów życia społecznego. Niezbędna w otoczeniu, buduje i łączy, uczy i bawi. Biblioteka odnajduje swoje miejsce w zmieniającej się rzeczywistości poprzez:

- kształtowanie wrażliwości, wzbudzanie i rozwijanie zainteresowań czytelniczych,
- dokumentowanie, ochronę i upowszechnianie tradycji i kultury,
- wspieranie i promowanie środowiska twórców kultury powiatu,
- współpracę z instytucjami kultury, placówkami oświatowymi, stowarzyszeniami i organizacjami,
- współpracę z samorządowymi bibliotekami publicznymi na terenie powiatu bieruńsko-lędzińskiego,
- stwarzanie warunków umożliwiający komfort korzystania z usług Biblioteki osobom z dysfunkcją wzroku, niepełnosprawnym i seniorom,
- odpowiedź na zapotrzebowanie współczesnych czytelników, zwłaszcza młodszego pokolenia, którzy szukają różnorodnych i atrakcyjnych form dostępu do wiedzy, kultury i rozrywki.

Do podstawowych zadań Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lędzinach należy gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych, ochrona oraz dokumentowanie regionalnego i narodowego dziedzictwa, wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego, rozpoznawanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych i edukacyjnych mieszkańców oraz budowanie pozytywnego wizerunku Biblioteki w lokalnym środowisku i na zewnątrz, opieka metodyczna i instruktorska dla bibliotekarzy bibliotek samorządowych powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Usługi jakie oferuje Biblioteka już dzisiaj to m.in.:

- wypożyczanie książek anglojęzycznych, książek regionalnych, audiobooków, filmów na płytach DVD i Blu-ray, muzyki, gier planszowych,
- wypożyczanie czytników do e-booków,

- wypożyczanie sprzętu do odtwarzania płyt DVD i Blu-ray,
- dostęp do baz Legimi i Empik Go,
- dokumentowanie poprzez nagrywanie i fotografowanie wydarzeń Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lędzinach,
- przeprowadzanie wywiadów z ważnymi osobistościami z naszego powiatu,
- nieodpłatny dostęp do Internetu i komputerów,
- spotkania autorskie,
- konkursy wiedzy, czytelnicze i plastyczne,
- wyjazdy do teatru, opery, operetki,
- wyjazdy związane ze zwiedzaniem miast i obiektów zabytkowych,
- warsztaty i lekcje biblioteczne dla dzieci,
- lekcje o tematyce regionalnej.

W ramach działalności statutowej Powiatowa Biblioteka Publiczna gromadzi dorobek wydawniczy Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego. W swoich zbiorach Biblioteka posiada:

- książki,
- czasopisma,
- foldery,
- plakaty,
- fotografie,
- filmy,
- druki ulotne.

Bibliotek gromadzi, opracowuje i udostępnia:

- zbiory regionalne,
- audiobooki,
- książki obcojęzyczne,
- książki interaktywne,
- filmy i seriale,
- gry planszowe.

Biblioteka udostępnia bazy e-booków:

- Legimi,
- Empik Go,
- Academica.

Ważną działalnością dla zachowania pamięci o historii i tradycji naszego powiatu jest ścieżka edukacyjna, którą Biblioteka realizuje prowadząc lekcje o tematyce regionalnej, skupiając się przede wszystkim na:

- historii regionu: mieszkańcy mogą poznać historię naszego regionu, w tym m.in. ważne wydarzenia i postaci z przeszłości,
- kulturze i sztuce: gdzie poznajemy kulturę i sztukę regionu, w tym m.in. tradycyjne stroje, potrawy, tańce i muzykę,
- zabytkach i obiektach dziedzictwa kultury: pomagamy poznać zabytki i obiekty dziedzictwa kultury naszego regionu, takie jak kościoły, pałace a także obiekty industrialne,
- tradycjach i zwyczajach: zapoznajemy mieszkańców z tradycjami i zwyczajami śląskimi, w tym m.in. zwyczaje świąteczne, obrzędy rodzinne czy ludowe zabawy.

4.7.2 Organ

Organem zarządzającym Powiatową Biblioteką Publiczną w Lędzinach jest Dyrektor, który kieruje jej działalnością i reprezentuje instytucję na zewnątrz, a w szczególności odpowiada za jej działalność merytoryczną i finansową. Dyrektor jest przełożonym wszystkich pracowników Biblioteki i wykonuje wobec nich czynności pracodawcy z zakresu prawa pracy.

4.7.3 Gromadzenie zbiorów bibliotecznych

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Łędzinach sukcesywnie gromadzi, opracowuje i udostępnia zbiory – nie tylko literaturę regionalną i obcojęzyczną, ale również materiały multimedialne: audiobooki, książki interaktywne, kody do platform czytelniczych, filmy, zbiory muzyczne czy gry planszowe.

Tab. 20 Struktura wpływów w 2023 r.

Regionalia (w tym druki ulotne)	Literatura obcojęzyczna	Materiały audiowizualne	Audiobooki	Gry planszowe	RAZEM
liczba	liczba	liczba	liczba	liczba	liczba
wartość	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość
319	385	270	471	59	1504
10 359,98	12 099,67	4 842,80	10 846,26	5 992,08	44 140,79

Tab. 21 Struktura księgozbioru w 2023 r.

Struktura księgozbioru			
Ogółem	Literatura dla dzieci	Literatura dla dorosłych	Literatura popularnonaukowa i naukowa
1637	838	353	446

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Łędzinach otrzymała dotację w wys. 16 154 zł w ramach Kierunku Interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych Priorytetu 1. Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021-2025.

4.7.4 Czytelnictwo i promocja czytelnictwa

Udostępnianie zbiorów bibliotecznych to istotna część działalności biblioteki, umożliwiająca użytkownikom swobodny dostęp do różnego rodzaju materiałów. Biblioteka powiatowa oferuje wypożyczanie na zewnątrz wszystkich swoich dostępnych zasobów, w tym urządzeń takich jak czytniki e-booków, odtwarzacze Blu-ray czy pióra interaktywne pozwalające odtworzyć treść wybranego dzieła.

Tab. 22 Liczba wypożyczeń w ciągu roku

Wypożyczenia					
księgozbioru	zbiorów specjalnych			Urządzeń	Ogółem
	Gry planszowe	Materiały audiowizualne	Audiobooki		
900	441	358	423	182	2304

Poza udostępnieniami tradycyjnymi w 2022 roku zakupiono i pozyskano zdalny dostęp do baz e-booków: Legimi oraz Ibuk Libra. Ze środków Budżetu Obywatelskiego województwa śląskiego udostępniano bazy Empik Go. W Bibliotece można również skorzystać z publikacji należących do systemu Academica.

Tab. 23 Korzystanie ze zbiorów elektronicznych dostępnych zdalnie

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba wydanych kodów	891
Liczba sesji	1318
Liczba pobranych dokumentów	8964

W ramach promocji czytelnictwa w 2023 roku zorganizowano 8 spotkań autorskich z:

- Grzegorzem Sztolere, m.in. autorem książki „Z pasją i sercem. Prof. Jan Czempas,
- Mirosławem Leszczykiem, laureatem Clemensa 2022,
- Paulą Uzarek,
- Patrycją Żurek,
- Józefem Wisiorkiem, spotkanie dedykowane seniorom Powiatowego Centrum Usług Społecznych,
- Przemysławem Żołneczko, autorem książki „na skróty bez Nojland. Zarys monograficzny Bojszów Nowych i ich jednostki OSP”,

Spotkania w ramach 22. Festiwalu „Jesień Organowa w Powiecie Bieruńsko-Lędzińskim” z:

- Prof. Władysławem Szymańskim,
- Prof. Julianem Gembalskim.

Przeprowadzono:

- kulinarne warsztaty wielkanocne dla dzieci,
- warsztaty wielkanocne dla przedszkolaków,
- warsztaty plastyczne w ramach „Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania”,
- jesienne warsztaty z językiem angielskim.

Zorganizowano wyjazdy:

- do Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze (Guido) dla laureatów konkursu wiedzy z okazji 180-lecia powstania kopalni „Piast” w Lędzinach,
- do Zamku w Pszczynie z okazji „Roku Daisy”,
- dwudniowy wyjazd do Jeleniej Góry, Świdnicy, Krzeszowa i Cieplic.

Z okazji „Roku Daisy” Powiatowa Biblioteka Publiczna w Lędzinach zorganizowała lekcje biblioteczne dla uczniów klas szóstych w Chełmie Śląskim.

Z okazji 25-lecia Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego nasza Biblioteka zorganizowała konkurs plastyczny „Pocztówka z powiatu”. Wystawę prac można było oglądać podczas pikniku zorganizowanego przez Starostwo Powiatowe, gdzie Biblioteka miała swój udział. Zaproszono również Firmę „Kalander”, która pokazywała uczestnikom pikniku jak się czerpie papier.

W ramach „Dnia Śląskiego” obchodzonego w SP nr 14 w Tychach, nasza Biblioteka gościła uczniów klas szóstych, z okazji „Dnia Górnika”. Gościem spotkania był Pan Ireneusz Kokosiński emerytowany górnik KWK „Ziemowit”.

W ramach współpracy z Powiatowym Centrum Usług Społecznych, Powiatowa Biblioteka Publiczna gościła w swoich progach seniorów, którzy zapoznali się ze zbiorami oraz wysłuchali fragmentu nagranych audiobooków „Tajemnica Cecylii Broll”.

Ze względu na profil zbiorów i multimedialny charakter, Biblioteka dostosowana jest do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. Po raz kolejny podpisane zostało porozumienie ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym LARIX im. Henryka Rusczyca. Dzięki tej współpracy, w Bibliotece można otrzymać dostęp do bazy audiobooków oraz wypożyczyć odtwarzacz książek - „Czytak 4”.

W czerwcu ukazał się audiobook „Tajemnica Cecylii Broll” Rafała Ryszki. Powiatowa Biblioteka Publiczna w Lędzinach była partnerem w jego wydaniu.

W ramach projektu „Śląskie. Zawodowcy”, nasza Biblioteka została zaproszona do partnerstwa przez Powiatowy Zespół Szkół w Bieruniu. W ramach projektu pozyskaliśmy 3 120,00 zł na materiały biurowe.

Powiatowa Biblioteka Publiczna jest biblioteką partnerską dla projektu BLISKO, realizowaną przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Bojszowach i Bibliotekę Publiczną MOKSiR w Chełmku, dzięki czemu możemy uczestniczyć w spotkaniach panelowych, szkoleniach i wyjazdach studyjnych.

4.7.5 Pomoc szkoleniowa i instrukcyjno-metodyczna

Biblioteka powiatowa pełni rolę koordynatora w stosunku do bibliotek gminnych, co oznacza, że jest odpowiedzialna za zapewnienie im wsparcia merytorycznego i organizacyjnego. W ramach tego wsparcia biblioteka powiatowa może oferować bibliotekom gminnym pomoc szkoleniową i instrukcyjno-metodyczną, która pozwoli na rozwijanie różnych umiejętności i zwiększenie efektywności pracy bibliotekarzy powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

W 2023 roku Powiatowa Biblioteka Publiczna zorganizowała 5 szkoleń dla pracowników bibliotek samorządowych naszego powiatu:

- Szkolenie Akcja Bilans
- Szkolenie MARC
- Szkolenie Savoir-vivre wobec osób z niepełnosprawnością sensoryczną
- Opracowanie i digitalizacja lokalnych materiałów historycznych
- E-doręczenia

Udział w szkoleniach wzięły 34 osoby przez 32 godziny zegarowe. Ponadto odbył się II Powiatowy Dzień Bibliotekarza z bibliotekarzami powiatu bieruńsko-łędzkiego w celu integracji tego środowiska zawodowego.

CZĘŚĆ V – SYNTETYCZNE/STATYSTYCZNE DANE O PRACY WYDZIAŁÓW

5.1 WYDZIAŁ ADMINISTRACJI

Poza stałymi działaniami związanymi z funkcjonowaniem budynków starostwa i zabezpieczeniem działań komórek organizacyjnych powiatu wydział w 2023 roku realizował zapisy ustawy o Obronie Ojczyzny. Na podstawie rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 lutego 2023 roku w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2023 roku (Dz. U. z 2023 r. poz. 333) została przeprowadzona kwalifikacja wojskowa na terenie powiatu bieruńsko-łędzkiego. W dniach 22 maja do 6 czerwca 2023 roku wezwano 283 osób rocznika podstawowego i 48 osoby roczników starszych, z czego łącznie zostały przebadane i orzeczone 261 osoby podlegające kwalifikacji wojskowej. Z realizacji zadania sporządzono i przesłano służbom Wojewody Śląskiego sprawozdanie z działalności powiatowej komisji lekarskiej.

5.1.1 Referat Informatyczno-Techniczny

Referat w 2023 roku poza planowanymi przeglądami technicznymi, bieżącym utrzymaniem technicznym budynku, zaopatrzeniem w media, sprzęt i urządzenia informatyczno-techniczne, urządzenia biurowe i materiały eksploatacyjne zajmował się:

- przygotowaniem materiałów i sporządzeniem rocznych sprawozdań statystycznych do GUS, z czego za rok 2023:
  - G-02b - Sprawozdanie bilansowe nośników energii i infrastruktury ciepłowniczej,
  - G-02o - Sprawozdanie o ciepłe ze źródeł odnawialnych,
  - SSI-03 - Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej,
  - OS-29/K - Kwestionariusz o kosztach bieżących poniesionych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną (przygotowanie częściowe materiałów dla SR);
- przygotowaniem materiałów i sporządzeniem innych sprawozdań, oświadczeń, zestawień, itp.:
  - BDO - Sprawozdanie o wytworzonych odpadach i gospodarowania odpadami – roczne,
  - KOBIZE - przygotowanie danych do raportu do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami i wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska (Wojewoda) – roczne,
  - Oświadczenie podmiotu obowiązującego do ponoszenia opłat za usługi wodne w celu ustalenia wysokości opłaty zmiennej za odprowadzanie do wód - wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych w granicach administracyjnych miast (art. 552 ust. 2g ustawy - Prawo wodne) - kwartalne.

Ponadto Referat pozyskał i rozliczył środki z grantu pod nazwą „Cyfrowy Powiat” na zakup i odnowienie infrastruktury informatycznej (serwer, oprogramowanie) w wysokości 100 tys. zł. Sukcesywnie modernizowane są poprzez zakup i wymianę oświetlenia pomieszczenia biurowe na energooszczędne LED-owe.

5.1.2 Biuro Rady

Biuro w 2023 roku obsługiwało posiedzenia Rady i Komisji:

- 14 posiedzeń Rady Powiatu,
- 12 posiedzeń Komisji Społecznej, Promocji Zdrowia i Kultury Fizycznej,